

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B**   ► **M1** VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2018/1976
zo 14. decembra 2018

ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky vetroňov, ako aj pravidlá udeľovania preukazov spôsobilosti člena letovej posádky vetroňov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 ◀

(Ú. v. EÚ L 326, 20.12.2018, s. 64)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► M1	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/358 zo 4. marca 2020	L 67	57	5.3.2020

▼ B▼ M1**VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2018/1976****zo 14. decembra 2018**

ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky vetroňov, ako aj pravidlá udeľovania preukazov spôsobilosti člena letovej posádky vetroňov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139

▼ B*Článok 1***Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti**▼ M1

1. V tomto nariadení sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky leteckej dopravy vetroňmi, ako aj pravidlá vydávania a zachovávania platnosti preukazov spôsobilosti pilotov a súvisiacich kvalifikačných kategórií, oprávnení a osvedčení pre vetrone, pokiaľ takéto lietadlá spĺňajú podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 písm. b) bodoch i) a ii) nariadenia (EÚ) 2018/1139.

▼ B*Článok 2***Vymedzenie pojmov**▼ M1

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov, a pokiaľ pojmy v tomto článku nie sú vymedzené inak, uplatňuje sa vymedzenie pojmov uvedené v článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1178/2011:

▼ B

1. „vetroň“ je lietadlo ťažšie ako vzduch, pri ktorom vztlak potrebný na let vykonávajú aerodynamické sily na jeho nepohyblivých nosných plochách a ktorého voľný let nie je závislý od motora;
2. „motor“ je zariadenie používané alebo určené na použitie ako pohon motorového vetroňa;
3. „motorový vetroň“ je vetroň vybavený jedným alebo viacerými motormi, ktorý má s nepracujúcimi motormi vlastnosti vetroňa;
4. „obchodná prevádzka“ je akákoľvek prevádzka vetroňa, ktorá je za odplatu alebo inú primeranú protihodnotu dostupná verejnosti, alebo ak nie je verejnosti prístupná, je to prevádzka, ktorá sa vykonáva na základe zmluvy medzi prevádzkovateľom a zákazníkom, pričom zákazník nemá nad prevádzkovateľom žiadnu kontrolu;
5. „súťažný let“ je akákoľvek prevádzka leteckej dopravy vetroňom, pri ktorej sa vetroň využíva na účasť na leteckých súťažiach alebo pretekoch, vrátane tréningu na letecké súťaže alebo preteky, príletu na letecké súťaže alebo preteky a odletu z nich;
6. „letecká prehliadka“ je akákoľvek prevádzka leteckej dopravy vetroňom vykonávaná na účel predvádzania alebo ako zábavný program na propagovanom podujatí otvorenom pre verejnosť vrátane tréningu na leteckú prehliadku a príletu na miesto podujatia a odletu z neho;

▼ B

7. „ukážkový let“ je akákoľvek krátka prevádzka leteckej dopravy vetroňom za odplatu alebo inú primeranú protihodnotu, ktorú s cieľom prilákať nových záujemcov o výcvik alebo nových členov vykonáva výcviková organizácia uvedená v článku 10a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1178/2011 ⁽¹⁾ alebo organizácia vytvorená na propagáciu športového alebo rekreačného lietania;
8. „akrobatický let“ sú úmyselne vykonávané manévry vetroňa charakterizované prudkými zmenami jeho priestorovej polohy, nezvyčajnou priestorovou polohou alebo nezvyčajnými zmenami rýchlosti, ktoré nie sú potrebné pre bežný let ani pre inštruktáž na účely vydávania preukazov spôsobilosti, osvedčení alebo kvalifikačných kategórií okrem kvalifikačnej kategórie na leteckú akrobaciu;
9. „hlavné miesto podnikania“ je ústredie alebo registrované sídlo prevádzkovateľa vetroňa, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností, ktoré sa uvádzajú v tomto nariadení;

▼ M1

10. „dohoda o prenájme vetroňa bez posádky (dry lease)“ je dohoda medzi podnikmi, na základe ktorej je vetroň prevádzkovaný v rámci zodpovednosti nájomcu;
11. „vnútroštátny preukaz spôsobilosti“ je preukaz spôsobilosti pilota vydaný členským štátom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi pred dátumom začatia uplatňovania prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu alebo prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011;
12. „preukaz spôsobilosti podľa časti SFCL“ je preukaz spôsobilosti člena letovej posádky, ktorý spĺňa požiadavky stanovené v prílohe III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu;
13. „správa o prevode“ je správa, na základe ktorej sa môže preukaz spôsobilosti previesť na preukaz spôsobilosti podľa časti SFCL.

▼ B*Článok 3***Prevádzka leteckej dopravy**

1. Prevádzkovatelia vetroňov ich prevádzkujú v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe II.

Prvý pododsek sa nevzťahuje na konštrukčné organizácie, ktoré spĺňajú ustanovenia článku 8 nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012 ⁽²⁾, ani na výrobné organizácie, ktoré spĺňajú ustanovenia článku 9 uvedeného nariadenia, a ktoré v rámci rozsahu svojich oprávnení prevádzkujú vetroň na účely zavádzania alebo modifikácie typov vetroňa.

2. Prevádzkovatelia vetroňov v súlade s článkom 30 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1139 vykonávajú obchodnú prevádzku až po tom, keď príslušnému orgánu predložili vyhlásenie o svojej spôsobilosti a prostriedkoch, ktoré im umožňujú plniť si povinnosti spojené s prevádzkou vetroňa.

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1178/2011 z 3. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 311, 25.11.2011, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a príslúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií (Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1).

▼ B

Prvý pododsek sa však nevzťahuje na tieto typy prevádzky vetroňov:

- a) prevádzku, pri ktorej sa náklady znášajú spoločne za predpokladu, že priame náklady na let vetroňa a pomernú časť ročných nákladov na skladovanie, poistenie a údržbu vetroňa znášajú spoločne osoby na palube;
- b) súťažné lety alebo letecké prehliadky za predpokladu, že odplata alebo iná primeraná protihodnota poskytnutá za takéto lety sa obmedzuje na pokrytie priamych nákladov na let vetroňa a pomernej časti ročných nákladov na skladovanie, poistenie a údržbu vetroňa a že prípadné získané ceny nepresahujú hodnotu stanovenú príslušným orgánom;
- c) ukázkové lety a výsadkové lety, lety na ťahanie vetroňov alebo akrobatické lety vykonávané buď výcvikovou organizáciou, ktorá má svoje hlavné miesto podnikania v niektorom členskom štáte a ktorá je uvedená v článku 10a nariadenia (EÚ) č. 1178/2011, alebo organizáciu vytvorenou na propagáciu športového alebo rekreačného lietania za predpokladu, že organizácia prevádzkuje vetroň na základe vlastníctva alebo zmluvy o prenájme bez posádky, že let neprináša zisk, ktorý by bol distribuovaný mimo organizáciu, a že tieto lety predstavujú iba okrajovú činnosť organizácie;
- d) výcvikové lety vykonávané výcvikovou organizáciou, ktorá má svoje hlavné miesto podnikania v niektorom členskom štáte a ktorá je uvedená v článku 10a nariadenia (EÚ) č. 1178/2011.

▼ M1*Článok 3a***Preukazy spôsobilosti a osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov**

1. Bez toho, aby bolo dotknuté delegované nariadenie Komisie (EÚ) ⁽¹⁾, piloti lietadiel uvedených v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia musia spĺňať technické požiadavky a administratívne postupy stanovené v prílohe III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu a v prílohe IV (časť MED) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.
2. Ako výnimka z oprávnení držiteľov preukazov spôsobilosti vymedzených v prílohe III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu, držiteľia takých preukazov spôsobilosti môžu vykonávať lety uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a) až d) bez toho, aby spĺňali podmienky stanovené v ustanovení SFCL.115 písm. a) ods. 3 prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu.
3. Členský štát môže povoliť žiakom-pilotom, ktorí navštevujú výcvikový kurz pre získanie preukazu spôsobilosti pilota vetroňa (ďalej „len SPL“), využívať bez dohľadu obmedzené oprávnenia pred tým, ako splnia všetky požiadavky, ktoré sú potrebné na vydanie SPL podľa prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu, pokiaľ sú splnené všetky tieto podmienky:

⁽¹⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) zo 4. marca 2020, (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

▼ M1

- a) rozsah pôsobnosti udelených oprávnení musí byť založený na posúdení bezpečnostného rizika, ktoré vykoná členský štát, pri zohľadnení rozsahu výcviku potrebného pre plánovanú úroveň spôsobilosti pilota, ktorá sa má dosiahnuť;
- b) oprávnenia musia byť obmedzené:
  - i) na celé územie povoľujúceho členského štátu alebo jeho časť a
  - ii) na vetrone registrované v povoľujúcom členskom štáte;
- c) držiteľ povolenia, ktorý žiada o vydanie SPL, dostane zápočty za výcvik vykonaný podľa odporúčania organizácie schválenej na výcvik (ďalej len „ATO“) alebo výcvikovej organizácie na základe vyhlásenia (ďalej len „DTO“);
- d) členský štát predkladá každé 3 roky Komisii a Agentúre Európskej únie pre bezpečnosť letectva (ďalej len „EASA“) správy a posúdenia bezpečnostného rizika;
- e) členský štát monitoruje využívanie povolení vydaných na základe tohto odseku s cieľom zabezpečiť prijateľnú úroveň bezpečnosti letectva a prijať primerané opatrenia v prípade zistenia zvýšeného bezpečnostného rizika alebo akýchkoľvek obáv súvisiacich s bezpečnosťou.

*Článok 3b***Existujúce preukazy spôsobilosti a vnútroštátne osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov**

1. Preukazy spôsobilosti podľa časti FCL pre vetrone a súvisiace oprávnenia, kvalifikačné kategórie a osvedčenia, vydané členským štátom pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením. Členské štáty nahradia tieto preukazy spôsobilosti preukazmi spôsobilosti, ktoré vyhovujú formátu stanovenému v prílohe VI (časť ARA) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, keď opätovne vydajú preukazy spôsobilosti z administratívnych dôvodov alebo na základe žiadostí držiteľov preukazu spôsobilosti.
2. Keď členský štát vydá nové preukazy spôsobilosti a súvisiace oprávnenia, kvalifikačné kategórie a osvedčenia v súlade s odsekom 1, musí podľa okolností:
  - a) previesť všetky oprávnenia doposiaľ zapísané v preukazoch spôsobilosti podľa časti FCL na nový formát preukazu spôsobilosti;
  - b) previesť kvalifikačné kategórie na leteckú akrobáciu vydané v súlade s ustanovením FCL.800 prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 na rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu v súlade s ustanovením SFCL.200 písm. c) prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu;
  - c) zapísať dátum uplynutia platnosti osvedčenia letového inštruktora spojeného s preukazom spôsobilosti podľa časti FCL, do denníka pilota alebo vydať rovnocenný dokument. Po dátume uplynutia platnosti môžu piloti uplatňovať oprávnenia inštruktora, iba ak dodržiavajú ustanovenie SFCL.360 prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu.

▼ M1

3. Držiteľom vnútroštátnych preukazov spôsobilosti pre vetrone vydaných členským štátom pred dátumom začatia uplatňovania prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu sa umožní, aby naďalej uplatňovali oprávnenia vyplývajúce z ich preukazov spôsobilosti do 8. apríla 2021. Do tohto termínu členské štáty prevedú uvedené preukazy spôsobilosti na preukazy spôsobilosti podľa časti SFCL a súvisiace kvalifikačné kategórie, oprávnenia a osvedčenia v súlade s prvkami stanovenými v správe o prevode, ktorá vyhovuje požiadavkám uvedeným v článku 4 ods. 4 a 5 nariadenia (EÚ) č. 1178/2011.

4. Vnútroštátne osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov spojené s preukazom spôsobilosti, ako sa uvádza v odseku 2 tohto článku, a vydané členským štátom pred dátumom začatia uplatňovania prílohy III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu, zostávajú v platnosti do dátumu nasledujúceho predĺženia ich platnosti alebo do 8. apríla 2021 podľa toho, čo nastane skôr. Predĺženie platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti musí spĺňať požiadavky stanovené v prílohe IV (časť MED) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.

*Článok 3c***Zápočet za výcvik, ktorý sa začal pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia**

1. V súvislosti s vydávaním preukazov spôsobilosti podľa časti SFCL a súvisiacich oprávnení, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení v súlade s prílohou III (časť SFCL) k tomuto nariadeniu sa výcvik, ktorý sa začal pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, považuje za výcvik spĺňajúci požiadavky stanovené v tomto nariadení.

2. Za výcvik, ktorý sa začal pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia alebo prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 v súlade s prílohou 1 k Chicagskemu dohovoru, sa udelí zápočet na účely vydania preukazov spôsobilosti podľa časti SFCL, a to na základe správy o zápočte vypracovanej členským štátom po porade s agentúrou EASA.

3. V správe o zápočte uvedenej v odseku 2 sa opíše rozsah výcviku, uvedie sa, za ktoré požiadavky podľa časti SFCL sa udeľuje zápočet, a prípadne ktoré požiadavky musí žiadateľ splniť, aby mu bol vydaný preukaz spôsobilosti podľa časti SFCL. Správa zahŕňa kópie všetkých dokumentov potrebných na osvedčenie rozsahu výcviku, ako aj kópie vnútroštátnych predpisov a postupov, v súlade s ktorými sa výcvik začal.

*Článok 3d***Výcvikové organizácie**

1. Výcvikové organizácie pre získavanie preukazov spôsobilosti pilotov uvedené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia musia spĺňať požiadavky uvedené v článku 10a nariadenia (EÚ) č. 1178/2011.

▼ M1

2. Výcvikové organizácie uvedené v odseku 1, ktoré sú držiteľmi schválenia vydaného v súlade s prílohou VII (časť ORA) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 alebo predložili vyhlásenie v súlade s prílohou VIII (časť DTO) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia, v prípade potreby prispôbia svoje výcvikové programy najneskôr do 8. apríla 2021.

▼ B*Článok 4***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 9. júla 2019.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B

PRÍLOHA I

VYMEDZENIE POJMOV

[ČASŤ – DEF]

▼M1

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov, a pokiaľ pojmy v tejto prílohe nie sú vymedzené inak, uplatňuje sa vymedzenie pojmov uvedené v článku 2 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1178/2011, ako aj v ustanovení FCL.010 prílohy I (časť FCL) k uvedenému nariadeniu:

▼B

1. „prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC)“ sú nezáväzná normy, ktoré agentúra prijala na opis spôsobov, ktorými možno preukázať súlad s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi;
2. „náhradné spôsoby dosiahnutia súladu (AltMoC)“ sú tie spôsoby, ktoré predstavujú alternatívu k existujúcim AMC, alebo ktorými sa navrhujú nové spôsoby preukázania súladu s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi, pre ktoré agentúra neprijala žiadne súvisiace AMC;
3. „veliteľ lietadla (PIC)“ je pilot určený za veliteľa a zodpovedný za bezpečné vykonanie letu;
4. „letová príručka lietadla (AFM)“ je dokument obsahujúci platné a schválené prevádzkové obmedzenia a informácie týkajúce sa vetroňa;
5. „psychoaktívne látky“ sú alkohol, opiáty, kanabinoidy, sedatíva a hypnotiká, kokaín, iné psychostimulanty, halucinogény a prchavé rozpúšťadlá, s výnimkou kofeínu a tabaku;
6. „kritické fázy letu“ sú rozjazd, letová dráha vzletu, konečné priblíženie, nevydarené priblíženie, pristátie vrátane dojazdu po pristátí a všetky ďalšie fázy letu, ktoré veliteľ lietadla označí za kritické pre bezpečnú prevádzku vetroňa;
7. „miesto prevádzky“ je miesto, ktoré vybral veliteľ lietadla alebo prevádzkovateľ na pristátie alebo vzlet, iné než letisko;
8. „člen posádky“ je osoba, ktorá je podriadená veliteľovi lietadla a ktorú prevádzkovateľ určil na vykonávanie služobných povinností na palube vetroňa, ak nejde o samotného veliteľa lietadla;
9. „elektronická letová dokumentácia (electronic flight bag – EFB)“ je elektronický informačný systém, ktorý tvoria zariadenia a aplikácie pre letovú posádku a ktorý umožňuje ukladanie, aktualizáciu, zobrazovanie a spracúvanie funkcií EFB na podporu letovej prevádzky alebo služobných povinností;
10. „nebezpečný tovar“ sú výrobky alebo látky, ktoré môžu spôsobiť ohrozenie zdravia, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia a ktoré sú uvedené na zozname nebezpečného tovaru v technických inštrukciách alebo ktoré sú klasifikované podľa daných technických pokynov;
11. „technické inštrukcie“ sú najnovšie platné vydanie „Technických inštrukcií na bezpečnú leteckú prepravu nebezpečného tovaru“ vrátane doplnkov a dodatkov vydaných Medzinárodnou organizáciou civilného letectva, ktoré sú obsiahnuté v dokumente 9284-AN/905;
12. „špeciálna prevádzka vetroňa“ je akákoľvek prevádzka vetroňa, ktorá môže byť obchodnej alebo neobchodnej povahy a ktorej hlavným účelom nie je typická športová a rekreačná prevádzka, ale zoskoky s padákom, lety spravodajských médií, televízne alebo filmové lety, letecké prehliadky alebo podobné špecializované činnosti;

▼ M1

13. „noc“ je časový úsek medzi koncom občianskeho súmraku a začiatkom občianskeho svitania. Občiansky súmrak sa končí večer, keď sa stred slnečného kotúča nachádza šesť stupňov pod obzorom, a občianske svitanie sa začína ráno, keď sa stred slnečného kotúča nachádza šesť stupňov pod obzorom;
14. „praktická skúška“ je preukázanie zručností na účely vydania preukazu spôsobilosti alebo kvalifikačnej kategórie, prípadne rozšírenia oprávnenia, vrátane takej ústnej skúšky, ktorú môže požadovať examinátor;
15. „hodnotenie spôsobilosti“ je preukázanie zručností, vedomostí a prístupu na účely prvotného vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčenia inštruktora alebo examinátora;
16. „čas letu“ je:
  - a) pre vetrone so vzletom bez pomoci a turistické motorové klzáky celkový čas od okamihu, keď sa lietadlo začne pohybovať s cieľom vzletu, do okamihu, keď sa úplne zastaví po skončení letu;
  - b) pre vetrone celkový čas od okamihu, keď sa vetroň začne pohybovať po zemi v priebehu vzletu, do okamihu, keď sa vetroň úplne zastaví po skončení letu;
17. „preskúšanie odbornej spôsobilosti“ je preukázanie zručností na účely splnenia požiadaviek na rozlietanosť, ako sú stanovené v tomto nariadení, vrátane takej ústnej skúšky, ktorú môže požadovať examinátor;
18. „samostatný let“ je let, počas ktorého je žiak-pilot jedinou osobou v lietadle;
19. „prelet“ je let mimo priameho dohľadu alebo vzdialenosti vymedzenej príslušným orgánom od oblastí odletu s použitím bežných navigačných postupov.

▼B*PRÍLOHA II***PREVÁDZKA LETECKEJ DOPRAVY VETROŇOM**

[ČASŤ – SAO]

*PODČASŤ GEN***VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****SAO.GEN.100 Rozsah pôsobnosti**

V súlade s článkom 3 sa v tejto podčasti stanovujú požiadavky, ktoré musia spĺňať prevádzkovatelia vetroňov s výnimkou konštrukčných alebo výrobných organizácií uvedených v článku 3 ods. 1 druhom pododseku.

SAO.GEN.105 Príslušný orgán

Príslušný orgán je orgán určený členským štátom, v ktorom má prevádzkovateľ hlavné miesto podnikania alebo, ak prevádzkovateľ nemá hlavné miesto podnikania, miesto, v ktorom je prevádzkovateľ usadený alebo v ktorom má pobyt. Na tento orgán sa vzťahujú požiadavky článku 3 nariadenia (EÚ) č. 965/2012 v súlade s článkom 1 ods. 7 uvedeného nariadenia.

SAO.GEN.110 Preukázanie súladu

- a) Prevádzkovateľ na požiadanie príslušného orgánu, ktorý overuje nepretržité plnenie požiadaviek zo strany prevádzkovateľa v súlade s bodom ARO.GEN.300 ods. 2 písm. a) prílohy II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012, preukazuje súlad so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a s požiadavkami tohto nariadenia.
- b) Na účely preukázania tohto súladu prevádzkovateľ môže použiť tieto prostriedky:

1. prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC);
2. náhradné spôsoby dosiahnutia súladu (AltMoC).

SAO.GEN.115 Ukážkové lety

V prípade ukážkových letov platia tieto požiadavky:

- a) prevádzkujú sa počas dňa v súlade s pravidlami letu za viditeľnosti a
- b) z hľadiska ich bezpečnosti na ne dohliada osoba určená organizáciou, ktorá je zodpovedná za ukážkové lety.

SAO.GEN.120 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

Prevádzkovateľ zavedie:

- a) bezpečnostné opatrenia nariadené príslušným orgánom v súlade s bodom ARO.GEN.135 písm. c) prílohy II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012 a
- b) príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti a iné povinné informácie vydané agentúrou v súlade s článkom 77 ods. 1 písm. h) nariadenia (EÚ) 2018/1139.

▼M1**SAO.GEN.125 Určenie veliteľa lietadla**

Prevádzkovateľ určí veliteľa lietadla, ktorý je kvalifikovaný vykonávať povinnosti veliteľa lietadla v súlade s prílohou III k tomuto nariadeniu.

▼B**SAO.GEN.130 Povinnosti veliteľa lietadla**

Veliteľ lietadla:

- a) je zodpovedný za bezpečnosť vetroňa a všetkých osôb na palube počas prevádzky vetroňa;

▼ B

- b) je zodpovedný za začatie, priebeh alebo ukončenie letu v záujme bezpečnosti;
- c) zabezpečuje dodržanie všetkých uplatniteľných prevádzkových postupov a kontrolných zoznamov;
- d) let začne až po tom, ako sa ubezpečí, že sú splnené všetky prevádzkové požiadavky, a to konkrétne:
  - 1. vetroň je spôsobilý na let;
  - 2. vetroň je riadne zaregistrovaný;
  - 3. prístroje a vybavenie, ktoré sú potrebné na uskutočnenie letu, sú na palube vetroňa a sú funkčné;
  - 4. hmotnosť vetroňa a umiestnenie ťažiska sú také, že let sa môže uskutočniť v rámci obmedzení vymedzených v letovej príručke lietadla (AFM);
  - 5. všetko vybavenie a batožina sú riadne naložené a zabezpečené, pričom je možná núdzová evakuácia a
  - 6. prevádzkové obmedzenia vetroňa uvedené v letovej príručke lietadla nebudú počas trvania celého letu prekročené;
- e) zabezpečuje vykonanie predletovej prehliadky, ako sa uvádza v letovej príručke lietadla;
- f) nevykonáva služobné povinnosti vo vetroni v ktorejkoľvek z týchto situácií:
  - 1. ak nie je spôsobilý na výkon služobných povinností z akéhokoľvek dôvodu vrátane zranenia, choroby, liekov, únavy alebo pôsobenia psychoaktívnej látky alebo ak sa inak necíti dobre;
  - 2. ak nie sú splnené príslušné zdravotné požiadavky;
- g) je povinný odmietnuť prepravu akejkoľvek osoby alebo batožiny, ktoré môžu predstavovať potenciálnu hrozbu pre bezpečnosť vetroňa alebo osôb na jeho palube, alebo prikázať takýmto osobám vystúpiť alebo zariadiť odstránenie takejto batožiny z paluby;
- h) nedovolí, aby sa vo vetroni prepravovala osoba, ktorá sa zdá pod vplyvom psychoaktívnych látok do takej miery, že by to pravdepodobne ohrozilo bezpečnosť vetroňa alebo osôb na palube;
- i) zabezpečuje počas kritických fáz letu alebo kedykoľvek sa to považuje za potrebné v záujme bezpečnosti, aby všetky osoby na palube sedeli na svojom mieste a boli pripútané bezpečnostnými pásmi;
- j) počas letu:
  - 1. musí byť pripútaný bezpečnostným pásom a
  - 2. zostáva bez prerušenia pri riadiacich prvkoch vetroňa, výnimkou je prípad, keď ich preberie iný pilot;
- k) v núdzovom prípade vyžadujúcom okamžité rozhodnutie a činnosť, vykoná akýkoľvek úkon, ktorý považuje za daných okolností za potrebný. V takýchto prípadoch sa môže v záujme bezpečnosti v nevyhnutnom rozsahu odchýliť od prepisov, prevádzkových postupov a metód;

▼B

- l) pokračuje v lete iba po najbližšie letisko alebo miesto prevádzky s priaznivými poveternostnými podmienkami, ak je podstatne znížená jeho spôsobilosť na výkon služobných povinností z dôvodu choroby, únavy, nedostatku kyslíka alebo inej príčiny;
- m) zaznamenáva údaje o využívaní vetroňa a všetkých známych alebo predpokladaných poruchách vetroňa pri ukončení letu alebo série letov do technického alebo palubného denníka vetroňa;
- n) bezodkladne upovedomí orgán bezpečnostného vyšetovania štátu, na území ktorého došlo k udalosti, a pohotovostné služby daného štátu najrýchlejšími dostupnými prostriedkami o akejkoľvek nehode alebo vážnom incidente v súvislosti s vetroňom;
- o) bezodkladne nahlasuje príslušnému orgánu akékoľvek protiprávne zasahovanie a informuje o tom miestny orgán určený štátom, na území ktorého k protiprávnemu zásahu došlo a
- p) bezodkladne nahlasuje príslušnému stanovišťu letových prevádzkových služieb (ATS) všetky nebezpečné poveternostné alebo letové podmienky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť iného lietadla.

SAO.GEN.135 Povinnosti členov posádky

- a) Každý člen posádky zodpovedá za správny výkon svojich služobných povinností súvisiacich s prevádzkou vetroňa.
- b) Členovia posádky vetroňa nevykonávajú svoje služobné povinnosti, ak nie sú spôsobilí na ich výkon z akéhokoľvek dôvodu vrátane zranenia, choroby, užívania liekov, únavy alebo pôsobenia akejkoľvek psychoaktívnej látky, alebo ak sa inak necítia dobre.
- c) Členovia posádky nahlasujú veliteľovi lietadla:
  1. každú poruchu, zlyhanie, nesprávnu činnosť alebo poškodenie, ktoré podľa nich môžu ovplyvniť letovú spôsobilosť alebo bezpečnosť prevádzky vetroňa vrátane núdzových systémov,
  2. každý incident.

SAO.GEN.140 Dodržiavanie zákonov, právnych predpisov a postupov

- a) Veliteľ lietadla a všetci ostatní členovia posádky musia dodržiavať zákony, právne predpisy a postupy tých štátov, v ktorých sa vykonáva prevádzka.
- b) Veliteľ lietadla je oboznámený so zákonmi, s inými právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa plnenia služobných povinností, ktoré sú stanovené pre oblasti, nad ktorými sa má uskutočniť let, letiská alebo miesta prevádzky, ktoré sa majú použiť, a súvisiace zariadenia leteckej navigácie.

SAO.GEN.145 Prenosné elektronické zariadenia

Veliteľ lietadla nikomu nepovolí používať na palube vetroňa prenosné elektronické zariadenia (PED) vrátane elektronickej letovej dokumentácie (EFB), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť výkonnosť systémov a vybavenia vetroňa alebo schopnosť obsluhovať ich.

SAO.GEN.150 Nebezpečný tovar

- a) Veliteľ lietadla nikomu nepovolí držať na palube vetroňa nebezpečný náklad.
- b) Primerané množstvá predmetov a látok, ktoré by inak spadali pod nebezpečný tovar a ktoré sa používajú na zaistenie bezpečnosti letu, sa považujú za povolené, pokiaľ sa ich držanie na palube vetroňa odporúča na zaistenie ich včasnej dostupnosti na prevádzkové účely.

▼B**SAO.GEN.155 Povinné doklady, príručky a informácie na palube**

- a) Pri každom lete musia byť na palube originály alebo kópie všetkých týchto dokumentov, príručiek a informácií:
1. letová príručka lietadla (AFM) alebo dokument(-y), ktorý(-é) ju nahrádza(-jú);
  2. podrobné údaje o predložennom letovom pláne letových prevádzkových služieb (ATS), ak sa to vyžaduje v súlade s oddielom 4 prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 923/2012 ⁽¹⁾;
  3. platné a vyhovujúce letecké mapy oblasti plánovaného letu;
  4. akákoľvek iná dokumentácia, ktorá sa môže týkať letu alebo ktorú požadujú štáty, nad ktorých územím sa má uskutočniť let;
  5. informácie o postupoch a vizuálnych signáloch, ktoré majú používať zakročujúce lietadlá a lietadlá, proti ktorým sa zakročuje.
- b) Navyše, ak sa vyžaduje vyhlásenie podľa bodu SAO.DEC.100, pri každom lete musí byť na palube jeho kópia.
- c) Ak sa nenachádzajú na palube, všetky tieto dokumenty, príručky a informácie musia byť k dispozícii na letisku alebo v mieste prevádzky ako originály alebo kópie:
1. osvedčenie o zápise do registra;
  2. osvedčenie o letovej spôsobilosti vrátane príloh;
  3. osvedčenie o overení letovej spôsobilosti;
  4. hlukové osvedčenie, ak sa pre motorový vetroň vydalo;
  5. povolenie palubnej rádiovkej stanice, ak je vetroň vybavený rádiovým komunikačným zariadením v súlade s bodom SAO.IDE.130;
  6. doklad(-y) o poistení zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou vetroňa tretej strane;
  7. palubný denník alebo rovnocenný dokument.
- d) Odchyľne od písmen a) a b) môžu uvedené dokumenty, príručky a informácie zostať uložené na letisku alebo mieste prevádzky v prípade letov, ktoré:
1. sú plánované tak, že zostanú viditeľné z letiska alebo miesta prevádzky, alebo
  2. zostávajú vo vzdialenosti alebo v oblasti stanovenej príslušným orgánom.
- e) Ak to vyžaduje príslušný orgán, veliteľ lietadla alebo prevádzkovateľ predmetnému orgánu sprístupní pôvodnú dokumentáciu v lehote určenej príslušným orgánom, ktorá nesmie byť kratšia ako 24 hodín.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010 (Ú. v. EÚ L 281, 13.10.2012, s. 1).

▼ B**SAO.GEN.160 Palubný denník**

Za každý let alebo sériu letov sa uchovávajú podrobné údaje o vetroni, jeho posádke a o každej ceste v podobe palubného denníka alebo rovnocenného dokumentu.

*PODČASŤ OP***PREVÁDZKOVÉ POSTUPY****SAO.OP.100 Použitie letísk a miest prevádzky**

Veliteľ lietadla používa len také letiská a miesta prevádzky, ktoré sú vhodné pre dané typy vetroňov a na dané druhy prevádzky.

SAO.OP.105 Postupy na obmedzenie hluku – motorové vetrone

Veliteľ lietadla zohľadňuje prevádzkové postupy s cieľom znížiť účinok hluku motorových vetroňov, pričom zabezpečí, aby bezpečnosť mala prioritu pred obmedzením hluku.

SAO.OP.110 Inštruktáž cestujúcich

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby boli cestujúci pred letom alebo v prípade potreby aj počas letu poučení o bežných, mimoriadnych a núdzových postupoch.

SAO.OP.115 Preprava osobitných kategórií cestujúcich

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby boli osoby, pri ktorých preprave na palube vetroňa sa vyžadujú osobitné podmienky, pomoc alebo zariadenia, prepravované za podmienok, ktoré zaručia bezpečnosť vetroňa a všetkých osôb alebo majetku prepravovaných na jeho palube.

SAO.OP.120 Príprava na let

Pred začatím letu veliteľ lietadla sa ubezpečí, že:

- a) zariadenia potrebné pre bezpečnú prevádzku vetroňa sú primerané pre typ prevádzky, v rámci ktorej sa let má vykonať;
- b) meteorologické podmienky umožňujú bezpečné vykonanie letu;
- c) v prípade motorového vetroňa, ktorého motor sa má použiť, množstvo paliva alebo inej energie je dostatočné na bezpečné vykonanie letu.

SAO.OP.125 Dopĺňanie paliva a dobíjanie alebo výmena batérií v čase, keď sú osoby na palube – motorové vetrone

V čase, keď sú na palube motorového vetroňa cestujúci:

- a) nedopĺňa sa palivo do vetroňa a
- b) nedobíjajú sa batérie používané na pohon, ani sa nevymieňajú.

SAO.OP.130 Fajčenie na palube

Žiadna osoba nesmie fajčiť na palube balóna počas žiadnej fázy letu.

SAO.OP.135 Meteorologické podmienky

Veliteľ lietadla začne let alebo bude pokračovať v lete, iba ak je podľa najnovších dostupných meteorologických informácií naďalej možné bezpečne pristáť.

SAO.OP.140 Lad a iné znečistenia – postupy na zemi

Veliteľ lietadla môže začať vzlet, iba ak je vetroň očistený od všetkých nánosov, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť výkonnosť alebo ovládateľnosť vetroňa, okrem výnimiek povolených v súlade s letovou príručkou lietadla (AFM).

▼ B**SAO.OP.145 Riadenie palivového systému alebo iného systému energie počas letu – motorové vetrone**

V prípade motorových vetronov veliteľ lietadla v pravidelných intervaloch počas letu kontroluje, či množstvo použiteľného paliva alebo inej energie nie je menšie ako množstvo potrebné na zabezpečenie bezpečného pristátia.

SAO.OP.150 Použitie prídavného kyslíka

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby všetky osoby na palube dýchali prídavný kyslík vždy, keď usúdi, že by nedostatok kyslíka v plánovanej letovej výške mohol oslabiť ich schopnosti alebo im mohol uškodiť.

SAO.OP.155 Špeciálna prevádzka vetroňa

- a) Veliteľ lietadla pred začatím špeciálnej prevádzky alebo série prípadov špeciálnej prevádzky vetroňa vykoná posúdenie rizika, v ktorom posúdi zložitosť činnosti s cieľom určiť nebezpečenstvá a súvisiace riziká vyplývajúce z plánovanej prevádzky a stanoviť v prípade potreby opatrenia na zmiernenie rizika.
- b) Špeciálna prevádzka vetroňa sa vykonáva v súlade s kontrolným zoznamom. Takýto kontrolný zoznam stanovuje veliteľ lietadla, ktorý zabezpečuje, aby bol tento zoznam vhodný z hľadiska špeciálnej činnosti a použitého vetroňa, a to na základe posúdenia rizika a pri zohľadnení všetkých požiadaviek stanovených v tejto prílohe. Kontrolný zoznam musí byť ľahko dostupný pri každom lete veliteľovi lietadla a všetkým členom posádky, ak sa týka výkonu ich služobných povinností.
- c) Veliteľ lietadla pravidelne preskúma a v prípade potreby aktualizuje kontrolný zoznam s cieľom náležite zohľadniť posúdenie rizika.

*PODČASŤ POL***VÝKONNOSŤ A PREVÁDZKOVÉ OBMEDZENIA****SAO.POL.100 Váženie**

- a) Váženie vetroňa vykonáva buď výrobca vetroňa, alebo sa vykonáva v súlade s prílohou I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 ⁽¹⁾.
- b) Prevádzkovateľ zabezpečuje, aby sa hmotnosť vetroňa určila skutočným zvážením pred prvým uvedením do prevádzky. Kumulované účinky úprav a opráv na hmotnosť sa musia započítať a riadne zdokumentovať. Tieto informácie sa musia poskytnúť veliteľovi lietadla. Ak nie je vplyv úprav alebo opráv na hmotnosť známy, vetroň sa musí opäť odvážiť.

SAO.POL.105 Výkonnosť – všeobecné ustanovenia

Veliteľ lietadla smie lietať s vetroňom, iba ak je výkonnosť vetroňa primeraná a spĺňa požiadavky stanovené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a akékoľvek ostatné obmedzenia, ktoré sa vzťahujú na let, vzdušný priestor, letisko alebo použité miesta prevádzky, pričom sa používajú grafy alebo mapy v najnovšom dostupnom vydaní.

*PODČASŤ IDE***PRÍSTROJE, ÚDAJE A VYBAVENIE****SAO.IDE.100 Prístroje a vybavenie – všeobecné ustanovenia**

- a) Prístroje a vybavenie požadované podľa tejto podčasti sa schvaľujú v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012, alebo, ak sú zaregistrované v tretej krajine, v súlade s požiadavkami letovej spôsobilosti platnými v štáte registrácie, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1321/2014 z 26. novembra 2014 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú. v. EÚ L 362, 17.12.2014, s. 1).

▼ B

1. letová posádka ich používa na riadenie dráhy letu;
  2. používajú sa na splnenie požiadaviek uvedených v bodoch SAO.IDE.130 alebo SAO.IDE.135;
  3. sú vo vetroni trvalo nainštalované.
- b) Odchylné od písmena a) schválenie nepotrebujú žiadne z týchto prístrojov alebo prvkov vybavenia, ktoré sa vyžadujú podľa tejto podčasti:
1. elektrické baterky;
  2. presné hodiny;
  3. vybavenie na prežitie a signalizačné vybavenie.
- c) Prístroje a vybavenie musia byť ľahko ovládateľné alebo prístupné z pracovného miesta, kde sedí buď veliteľ lietadla alebo akýkoľvek člen letovej posádky, ktorý ich potrebuje použiť.

SAO.IDE.105 Letové a navigačné prístroje

- a) Vetrone musia byť vybavené prostriedkami na meranie a zobrazovanie:
1. času v hodinách a minútach;
  2. tlakovej nadmorskej výšky;
  3. indikovanej vzdušnej rýchlosti;
  4. magnetického kurzu v prípade motorových vetroňov.
- b) Dodatočne k písmenu a) vetrone prevádzkované za podmienok, v ktorých nie je možné udržať vetroň v želanej dráhe letu bez použitia jedného alebo viacerých dodatočných prístrojov, vykonávajúce lety v oblačnosti alebo v noci musia byť navyše vybavené prostriedkami na meranie a zobrazovanie:
1. vertikálnej rýchlosti;
  2. letovej polohy alebo zatačania a sklzu;
  3. magnetického kurzu.

SAO.IDE.110 Prevádzkové svetlá

Vetrone prevádzkované v noci musia byť vybavené:

- a) systémom protizrážkových svetiel;
- b) navigačnými/polohovými svetlami;
- c) pristávacím svetlometom;
- d) osvetlením napájaným z elektrickej siete vetroňa, zabezpečujúcim adekvátne osvetlenie všetkých prístrojov a vybavenia, ktoré sú nevyhnutné pre bezpečnú prevádzku vetroňa;
- e) elektrickou baterkou pre pracovné miesto veliteľa lietadla a každého člena posádky.

SAO.IDE.115 Prídavný kyslík

Vetrone prevádzkované v podmienkach, keď sa vyžaduje dodávka kyslíka podľa bodu SAO.OP.150, musia mať vybavenie na uchovávanie a dodávanie kyslíka schopné uchovávať a vydávať požadované množstvo kyslíka.

▼ B**SAO.IDE.120 Záchrané a signalizačné vybavenie – lety nad vodou**

Veliteľ lietadla pri prevádzke vetroňa nad vodou určí pred začiatkom letu riziko pre prežitie osôb prepravovaných na jeho palube v prípade núdzového pristátia na vode. Na základe tohto rizika rozhodne, či je potrebné mať na palube záchrané a signalizačné vybavenie.

SAO.IDE.125 Záchrané a signalizačné vybavenie – náročnosť pátracích a záchraných operácií

Vetrone prevádzkované nad oblasťami, kde by pátranie a záchrana (SAR) boli osobitne náročné, musia byť vybavené takým záchraným a signalizačným vybavením, aké je vhodné pre oblasť, nad ktorou sa uskutočňuje let.

SAO.IDE.130 Rádiové komunikačné zariadenie

Vetrone musia byť vybavené rádiovým komunikačným zariadením, ktoré umožňuje komunikáciu požadovanú v súlade s dodatkom 4 k prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a, ak sa let uskutočňuje vo vzdušnom priestore tretej krajiny, v súlade s právom danej tretej krajiny.

SAO.IDE.135 Odpovedač

Vetrone musia byť vybavené odpovedačom sekundárneho prehľadového radaru (SSR) so všetkými vlastnosťami požadovanými v súlade s bodom SERA.6005 písm. b) prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a, ak sa let uskutočňuje vo vzdušnom priestore tretej krajiny, v súlade s právom danej tretej krajiny.

*PODČASŤ DEC**VYHLÁSENIE***SAO.DEC.100 Vyhlásenie**

- a) Vo vyhlásení uvedenom v článku 3 ods. 2 prevádzkovateľ potvrdí, že spĺňa a bude aj naďalej spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadavky stanovené v tomto nariadení.
- b) Prevádzkovateľ do vyhlásenia zahmnie tieto informácie:
1. meno/názov prevádzkovateľa;
  2. hlavné miesto podnikania prevádzkovateľa;
  3. kontaktné údaje prevádzkovateľa;
  4. dátum začiatku prevádzky a, ak je to relevantné, dátum, keď nadobúda účinnosť zmena existujúceho vyhlásenia;
  5. v súvislosti s vetroňmi používanými na prevádzku obchodnej dopravy typ vetroňa, registráciu, hlavnú základňu, druh prevádzky a organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.
- c) Prevádzkovateľ pri podávaní vyhlásenia predloží príslušnému orgánu zoznam náhradných spôsobov dosiahnutia súladu (AltMoC) na preukázanie súladu, ak je o to požiadany v súlade s bodom SAO.GEN.110. Daný zoznam musí obsahovať odkazy na prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC).
- d) Pri podávaní vyhlásenia prevádzkovateľ použije formulár uvedený v dodatku k tejto prílohe.

▼B

SAO.DEC.105 Zmeny vyhlásenia a ukončenie prevádzky obchodnej dopravy

- a) Prevádzkovateľ bezodkladne informuje príslušný orgán o všetkých zmenách okolností, ktoré majú vplyv na dodržiavanie základných požiadaviek stanovených v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadaviek stanovených v tomto nariadení z jeho strany, ako sa uvádza vo vyhlásení predloženom príslušnému orgánu, ako aj o všetkých zmenách týkajúcich sa informácií uvedených v bode SAO.DEC.100 písm. b) a zoznamu AltMoC uvedeného v bode SAO.DEC.100 písm. c), ktorý tvorí súčasť vyhlásenia alebo prílohu k nemu.
- b) Prevádzkovateľ bezodkladne informuje príslušný orgán o tom, že už nepoužíva vetroň na prevádzku obchodnej dopravy.

Dodatok

VYHLÁSENIE				
v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2018/1976				
Prevádzkovateľ				
Meno/názov:				
Hlavné miesto podnikania prevádzkovateľa:				
Kontaktné údaje:				
Prevádzka vetroňa:				
Dátum začiatku prevádzky obchodnej dopravy a, ak je to relevantné, dátum zmeny existujúcej prevádzky obchodnej dopravy.				
Informácie o použítom vetroň, resp. vetroňoch, prevádzke obchodnej dopravy a riadení zachovania letovej spôsobilosti: ⁽¹⁾				
Typ vetroňa	Registrácia vetroňa	Hlavná základňa	Druh(-y) prevádzky ⁽²⁾	Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti ⁽³⁾
V prípade potreby zoznam AltMoC s odkazmi na súvisiace AMC (príloha k vyhláseniu):				
Vyhlásenia				
☐ Prevádzkovateľ spĺňa a aj naďalej bude spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadavky stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/1976. Prevádzkovateľ najmä vykonáva svoje obchodné činnosti v súlade s týmito požiadavkami stanovenými v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1976:				
☐ Všetky prevádzkované vetrone majú osvedčenie o letovej spôsobilosti ⁽⁴⁾ vydané v súlade s vykonávacím nariadením (EÚ) č. 748/2012.				
☐ Všetci piloti musia byť držiteľmi preukazov spôsobilosti a kvalifikácií vydaných alebo schválených v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, ako sa vyžaduje v bode SAO.GEN.125 prílohy II.				
☐ Prevádzkovateľ informuje príslušný orgán o všetkých zmenách okolností, ktoré majú vplyv na dodržiavanie základných požiadaviek stanovených v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadaviek stanovených vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/1976, z jeho strany, ako sa uvádza v tomto vyhlásení predloženom príslušnému orgánu, ako aj o všetkých zmenách týkajúcich sa informácií a zoznamov AltMoC, ktoré sú súčasťou tohto vyhlásenia alebo tvoria prílohu k nemu, ako sa vyžaduje v bode SAO.DEC.100 písm. c) prílohy II.				
☐ Prevádzkovateľ potvrdzuje, že všetky informácie uvedené v tomto vyhlásení vrátane príloh k nemu sú úplné a správne.				
Dátum, meno a podpis				

⁽¹⁾ Vyplňte tabuľku. V prípade nedostatku miesta, uveďte informácie v osobitnej prílohe. Prílohu treba opatrit' dátumom a podpísať.

⁽²⁾ Pojem „druh(-y) prevádzky“ sa vzťahuje na druh prevádzky obchodnej dopravy vykonávanej vetroňom.

⁽³⁾ Informácie o organizácii zodpovednej za riadenie zachovania letovej spôsobilosti zahŕňajú názov organizácie, adresu a číslo povolenia.

⁽⁴⁾ Osvedčenie o letovej spôsobilosti je bežné osvedčenie o letovej spôsobilosti, obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo letové povolenie v súlade s požiadavkami prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

▼ **M1***PRÍLOHA III***POŽIADAVKY NA UDEĽOVANIE PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI
ČLENOV LETOVEJ POSÁDKY VETROŇOV**

[ČASŤ SFCL]

*PODČASŤ GEN***VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****SFCL.001 Rozsah pôsobnosti**

V tejto prílohe sa stanovujú požiadavky na vydávanie preukazov spôsobilosti pilotov vetroňov (ďalej len „SPL“) a súvisiacich oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení, ako aj podmienky ich platnosti a používania.

SFCL.005 Príslušný orgán

Príslušný orgán je na účely tejto prílohy orgán určený členským štátom, ktorému osoby podávajú žiadosti o vydanie SPL alebo súvisiacich oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení.

SFCL.015 Žiadosť o vydanie, predĺženie platnosti a obnovenie SPL, ako aj súvisiacich oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení

a) Príslušnému orgánu sa v podobe a spôsobom, ktoré stanovil tento príslušný orgán, predkladá:

1. žiadosť o:

- i) vydanie SPL a súvisiacich kvalifikačných kategórií;
- ii) rozšírenie oprávnení SPL s výnimkou oprávnení uvedených v ustanovení SFCL.115 písm. a) ods. 2 a 3, ako aj v ustanoveniach SFCL.155, SFCL.200 a SFCL.215;
- iii) vydanie osvedčenia letového inštruktora pre vetrone [ďalej len „FI(S)“];
- iv) vydanie, predĺženie platnosti a obnovenie platnosti osvedčenia letového examinátora pre vetrone [ďalej len „FE(S)“];
- v) všetky zmeny SPL a súvisiacich oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení s výnimkou oprávnení uvedených v bode ii); a

2. ak to nariadil príslušný orgán, kópiu relevantných záznamov v denníku pilota, ako je uvedené v ustanovení SFCL.115 písm. d), ustanovení SFCL.155 písm. b), ustanovení SFCL.200 písm. f) a ustanovení SFCL.215 písm. d).

b) K žiadosti uvedenej v písmene a) musí byť priložený dôkaz, že žiadateľ spĺňa príslušné požiadavky stanovené v tejto prílohe a v prílohe IV (časť MED) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.

c) Akékoľvek obmedzenie alebo rozšírenie oprávnení, ktoré poskytuje preukaz spôsobilosti, kvalifikačná kategória alebo osvedčenie, potvrdí príslušný orgán v preukaze spôsobilosti alebo v osvedčení, s výnimkou získania oprávnení, ako je uvedené v písmene a) ods. 1 bode ii).

d) Žiadna osoba nesmie byť súčasne držiteľom viac ako jedného SPL vydaného v súlade s touto prílohou.

▼ M1

- e) Držiteľ preukazu spôsobilosti predkladá žiadosti uvedené v písmene a) príslušnému orgánu určenému členským štátom, v ktorom bol vydaný niektorý z jeho preukazov spôsobilosti v súlade s touto prílohou (časť SFCL) alebo prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, prípadne s prílohou III (časť BFCL) k nariadeniu (EÚ) 2018/395.
- f) Držiteľ SPL môže požiadať o zmenu príslušného orgánu na príslušný orgán určený iným členským štátom, ale v takom prípade musí byť nový príslušný orgán rovnaký pre všetky preukazy spôsobilosti, ktorých je žiadateľ držiteľom.
- g) Žiadatelia musia požiadať o vydanie SPL a súvisiacich kvalifikačných kategórií, oprávnení alebo osvedčení najneskôr šesť mesiacov po úspešnom absolvovaní praktickej skúšky alebo hodnotenia spôsobilosti.

SFCL.030 Skúška praktických zručností

Žiadateľov o praktickú skúšku po ukončení výcviku odporučí na praktickú skúšku organizácia ATO alebo DTO zodpovedná za výcvik, ktorý žiadatelia absolvovali. Organizácia ATO alebo DTO examinátorovi sprístupní záznamy z výcviku.

SFCL.035 Započítavanie času letu

Žiadateľom o SPL alebo súvisiace oprávnenie, kvalifikačnú kategóriu alebo osvedčenie sa plne započítava celý čas samostatného letu, letu s inštruktorom alebo letu vo funkcii veliteľa lietadla na vetroňoch do celkového času letu požadovaného na vydanie preukazu spôsobilosti, oprávnenia, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia.

SFCL.045 Povinnosť nosiť dokumenty a preukazovať sa nimi

- a) Držitelia SPL pri uplatňovaní oprávnení preukazu spôsobilosti nosia pri sebe všetky tieto dokumenty:
  - 1. platný preukaz SPL;
  - 2. platné osvedčenie zdravotnej spôsobilosti;
  - 3. osobný preukaz totožnosti, ktorý obsahuje fotografiu držiteľa;
  - 4. údaje z denníka dostatočné na preukázanie splnenia požiadaviek uvedených v tejto prílohe.
- b) Žiaci-piloti pri všetkých samostatných preletoch nosia pri sebe:
  - 1. doklady uvedené v písmene a) bodoch 2 a 3;
  - 2. doklad o povolení v zmysle ustanovenia SFCL.125 písm. a).
- c) Držitelia SPL alebo žiaci-piloti bez zbytočného zdržania poskytnú na kontrolu dokumenty uvedené v písmene a) na požiadanie oprávneného predstaviteľa príslušného orgánu.
- d) Odchylné od písmen a) a b) môžu uvedené dokumenty zostať uložené na letisku alebo mieste prevádzky v prípade letov, ktoré zostanú:
  - 1. viditeľné z letiska alebo miesta prevádzky alebo
  - 2. vo vzdialenosti od letiska alebo miesta prevádzky, ktorú určil príslušný orgán.

▼ **M1****SFCL.050 Záznamy času letu**

Držiteľia SPL alebo žiaci-piloti uchovávajú spoľahlivý záznam podrobností o všetkých uskutočnených letoch v podobe a spôsobom stanoveným príslušným orgánom.

SFCL.065 Obmedzenie oprávnení držiteľov SPL, ktorí dosiahli vek 70 rokov, v obchodnej prevádzke vetroňov s cestujúcimi

Držiteľia SPL, ktorí dosiahli vek 70 rokov, nesmú pôsobiť ako piloti vetroňov v obchodnej prevádzke vetroňov s cestujúcimi.

SFCL.070 Obmedzenie, pozastavenie a zrušenie preukazov spôsobilosti, oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení

- a) Preukazy SPL, ako aj súvisiace oprávnenia, kvalifikačné kategórie a osvedčenia vydané v súlade s touto prílohou môže príslušný orgán obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť podľa podmienok a postupov stanovených v prílohe VI (časť ARA) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, ak držiteľ SPL nespĺňa základné požiadavky stanovené v prílohe IV k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 alebo požiadavky uvedené v tejto prílohe, ako aj v prílohe II (časť SAO) k tomuto nariadeniu, alebo v prílohe IV (časť MED) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.
- b) Ak došlo k obmedzeniu, pozastaveniu alebo zrušeniu preukazu spôsobilosti, oprávnenia, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, držiteľia SPL okamžite vrátia preukaz spôsobilosti alebo osvedčenie príslušnému orgánu.

*PODČASŤ SPL***PREUKAZ SPŔSOBILOSTI PILOTA VETROŇA (ďalej len „SPL“)****SFCL.115 SPL – Oprávnenia a podmienky**

- a) Za predpokladu súladu s ustanovením SFCL.150 majú držiteľia SPL oprávnenie vykonávať funkciu veliteľa lietadla na vetroňoch:
  1. bez odplaty v neobchodnej prevádzke;
  2. vrátane prepravy cestujúcich, iba ak:
    - i) dodržiavajú ustanovenie SFCL.160 písm. e) a
    - ii) buď
      - A) po vydaní SPL absolvovali najmenej 10 hodín letu alebo 30 vzletov, prípadne vzletov a pristátí vo funkcii veliteľa lietadla na vetroňoch a okrem toho jeden výcvikový let, počas ktorého preukázali inštruktorovi FI(S) spôsobilosť požadovanú na prepravu cestujúcich, alebo
      - B) sú držiteľmi osvedčenia FI(S) v súlade s podčasťou FI;
  3. pri iných činnostiach, než aké sú uvedené v odseku 1, iba ak:
    - i) dosiahli vek 18 rokov;
    - ii) po vydaní preukazu spôsobilosti absolvovali najmenej 75 hodín letu alebo 200 vzletov, prípadne vzletov a pristátí vo funkcii veliteľa lietadla na vetroňoch.
- b) Odchylné od písmena a) môžu držiteľia SPL, ktorí majú oprávnenia inštruktora alebo examinátora, prijať odplatu za:
  1. poskytovanie letového výcviku na získanie SPL;
  2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti na získanie SPL;
  3. výcvik, skúšanie a kontrolu na získanie oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení pripojených k preukazom SPL.

▼ M1

- c) Držitelia SPL môžu uplatňovať oprávnenia SPL, iba ak spĺňajú príslušné požiadavky na rozlietanosť a iba ak je ich osvedčenie zdravotnej spôsobilosti, zodpovedajúce uplatňovaným oprávneniam, platné.
- d) Vykonalie výcvikového letu v zmysle písmena a) ods. 2 bodu ii) podbodu A) sa zaznamená v denníku pilota a podpíše ho inštruktor, ktorý je zodpovedný za výcvikový let.

SFCL.120 SPL – Minimálny vek

Žiadatelia o SPL musia mať najmenej 16 rokov.

SFCL.125 SPL – Žiak-pilot

- a) Žiaci-piloti nesmú vykonávať samostatné lety, pokiaľ na to nemajú povolenie a nie sú pod dozorom inštruktora FI(S).
- b) Aby mal žiak-pilot povolené vykonávať samostatné lety, musí mať vek najmenej 14 rokov.

SFCL.130 SPL – Výcvikový kurz a požiadavky na prax

- a) Žiadatelia o SPL absolvujú výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO. Kurz sa prispôbuje tomu, aké oprávnenia chce žiadateľ získať, a zahŕňa:

1. teoretické vedomosti, ako je uvedené v článku SFCL.135;
2. najmenej 15 hodín letového výcviku vo vetroňoch zahŕňajúceho minimálne:
  - i) 10 hodín letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa let s inštruktorom podľa bodu iv) podbodu A) prípadne bodu v) podbodu A);
  - ii) dve hodiny samostatného letu pod dozorom;
  - iii) 45 vzletov, prípadne vzletov a pristátí;
  - iv) ak ide o získanie oprávnení na vetrone s výnimkou turistických motorových klzákov (ďalej len „TMG“), sedem hodín letového výcviku vo vetroňoch s výnimkou TMG vrátane najmenej:

A) troch hodín letu s inštruktorom;

B) buď

a) jedného samostatného preletu do vzdialenosti minimálne 50 km (27 NM), alebo

b) jedného samostatného preletu do vzdialenosti minimálne 100 km (55 NM), ktorý sa odchyľne od odseku 2 bodu iv) môže vykonať na TMG;

v) ak ide o získanie oprávnení na TMG, šesť hodín letového výcviku v TMG vrátane najmenej:

A) štyroch hodín letu s inštruktorom;

B) jedného samostatného preletu do vzdialenosti minimálne 150 km (80 NM) v TMG, počas ktorého sa uskutoční jedno pristátie s úplným zastavením na inom letisku, ako bolo letisko odletu.

- b) Žiadateľom, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti pilota pre inú kategóriu lietadiel s výnimkou preukazu spôsobilosti pre balóny, sa započítava 10 % celkového času letu na takomto lietadle vo funkcii veliteľa lietadla, a to až do výšky maximálne sedem hodín. Započítaný čas v žiadnom prípade:

▼ M1

1. nezahŕňa požiadavky uvedené v písmene a) ods. 2 bode ii), písmene a) ods. 2 bode iv) podbode B) a písmene a) ods. 2 bode v) podbode B) a
2. pokiaľ ide o písmeno a) ods. 2 bod iii), neprekračuje 10 vzletov, prípadne vzletov a pristátí.

SFCL.135 SPL – Skúška teoretických vedomostí**a) Teoretické vedomosti**

Žiadatelia o SPL musia preukázať úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam, ktoré chcú získať, prostredníctvom týchto skúšok:

1. spoločné predmety:
  - i) letecké právne predpisy;
  - ii) ľudská výkonnosť;
  - iii) meteorológia;
  - iv) komunikácia;
2. špeciálne predmety týkajúce sa vetroňov:
  - i) zásady letu;
  - ii) prevádzkové postupy;
  - iii) letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu;
  - iv) všeobecné vedomosti o lietadlách týkajúce sa vetroňov;
  - v) navigácia.

b) Povinnosti žiadateľa

1. Žiadateľ vykoná celý súbor skúšok teoretických vedomostí pre preukaz SPL v rámci zodpovednosti príslušného orgánu rovnakého členského štátu.
2. Žiadateľ vykoná skúšku teoretických vedomostí iba na odporúčanie organizácie ATO alebo DTO zodpovedajúcej za jeho výcvik a ak splnil príslušné prvky výcvikového kurzu teoretických vedomostí na uspokojivej úrovni.
3. Odporúčanie ATO alebo DTO platí 12 mesiacov. Ak žiadateľ počas tohto obdobia platnosti nevykoná aspoň jednu písomnú skúšku teoretických vedomostí, organizácia ATO alebo DTO stanoví na základe potrieb žiadateľa potrebu ďalšieho výcviku.

c) Kritériá úspešného vykonania skúšky

1. Žiadateľ úspešne vykoná písomnú skúšku teoretických vedomostí, ak dosiahne najmenej 75 % bodov stanovených pre túto skúšku. Neuplatňujú sa žiadne trestné body.
2. Pokiaľ nie je v tejto prílohe uvedené inak, žiadateľ úspešne vykoná požadovanú skúšku teoretických vedomostí pre vydanie preukazu SPL, ak úspešne vykoná všetky požadované písomné skúšky v období 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sa žiadateľ prvýkrát pokúsil o vykonanie skúšky.
3. Ak žiadateľ nevykoná úspešne jednu z písomných skúšok teoretických vedomostí v rámci štyroch pokusov, alebo nevykoná úspešne všetky písomné skúšky počas obdobia uvedeného v odseku 2, musí znovu vykonať celý súbor písomných skúšok teoretických vedomostí.
4. Pred opätovným vykonaním skúšok teoretických vedomostí žiadateľ absolvuje ďalší výcvik v organizácii ATO alebo DTO. Rozsah a oblasť požadovaného výcviku stanoví ATO alebo DTO na základe potrieb žiadateľa.

▼ M1

d) Obdobie platnosti

Úspešné vykonanie skúšok teoretických vedomostí je platné na obdobie 24 mesiacov, ktoré sa počíta odo dňa, keď žiadateľ úspešne vykonal skúšku teoretických vedomostí v súlade s písmenom c) odsekom 2.

SFCL.140 SPL – Započítavanie teoretických vedomostí

Žiadateľom o vydanie preukazu SPL sa započítava do požiadaviek na teoretické vedomosti v spoločných predmetoch, ktoré sú uvedené v ustanovení SFCL.135 písm. a) bode 1, ak:

- a) sú držiteľmi preukazu spôsobilosti v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 alebo s prílohou III (časť BFCL) k nariadeniu (EÚ) 2018/395, alebo
- b) úspešne vykonali skúšky teoretických vedomostí na vydanie preukazu spôsobilosti, ako je uvedené v písmene a), pokiaľ ich vykonali počas obdobia platnosti podľa ustanovenia SFCL.135 písm. d).

SFCL.145 SPL – Skúška praktických zručností

- a) Žiadatelia o SPL musia vykonaním praktickej skúšky preukázať schopnosť vykonávať vo funkcii veliteľa lietadla na vetroňoch príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou oprávneniam, ktoré chcú získať.
- b) Žiadatelia musia vykonať praktickú skúšku vo vetroni s výnimkou TMG, alebo v TMG, v závislosti od oprávnení, ktoré chcú získať, a za predpokladu, že výcvikový kurz v súlade s ustanovením SFCL.130 zahŕňal prvky výcviku potrebné pre príslušné lietadlo. Žiadateľ, ktorý absolvoval výcvikový kurz vrátane prvkov výcviku potrebných pre vetrone aj TMG, môže vykonať dve praktické skúšky, jednu vo vetroni s výnimkou TMG, a jednu v TMG s cieľom získať oprávnenia pre obe lietadlá.
- c) Aby mohol žiadateľ vykonať praktickú skúšku na vydanie SPL, najskôr musí úspešne vykonať požadované skúšky teoretických vedomostí.
- d) Kritériá úspešného vykonania skúšky
  1. Praktická skúška je rozdelená na viaceré časti, ktoré predstavujú všetky jednotlivé fázy letu vetroňa.
  2. Ak žiadateľ nespĺní niektorý z bodov určitej časti skúšky, znamená to nespĺnenie celej časti. Ak žiadateľ nespĺní iba jednu časť skúšky, opakovať musí len túto časť. Pri nespĺnení viac ako jednej časti sa vyžaduje, aby žiadateľ opakoval celú skúšku.
  3. Ak musí žiadateľ opakovať skúšku v súlade s odsekom 2 a nespĺní niektorú jej časť vrátane častí, ktoré úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, musí opakovať celú skúšku.
- e) Ak žiadateľ nespĺní všetky časti skúšky v priebehu dvoch pokusov, musí absolvovať ďalší praktický výcvik.

SFCL.150 SPL – Oprávnenia pre vetrone a TMG

- a) Ak bola praktická skúška podľa ustanovenia SFCL.145 vykonaná vo vetroni s výnimkou TMG, oprávnenia SPL sú obmedzené na vetrone s výnimkou TMG.
- b) V prípade uvedenom v písmene a) sa oprávnenia SPL rozširujú o TMG na základe žiadosti, ak pilot:

▼ M1

1. absolvoval v organizácii ATO alebo DTO prvky výcviku uvedené v ustanovení SFCL.130 písm. a) ods. 2 bode v);
  2. úspešne vykonal praktickú skúšku na preukázanie primeranej úrovne praktických zručností v TMG. Žiadateľ počas tejto praktickej skúšky preukáže examinátorovi aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre TMG v týchto predmetoch:
    - i) zásady letu;
    - ii) prevádzkové postupy;
    - iii) letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu;
    - iv) všeobecné vedomosti o lietadlách a
    - v) navigácia.
- c) Držitelia preukazu spôsobilosti vydaného v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 získajú plný zápočet do požiadaviek uvedených v písmene b), za predpokladu, že:
1. sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na triedu TMG alebo
  2. majú oprávnenia pre TMG a spĺňajú požiadavky na rozlietanosť uvedené v ustanovení FCL.140.A prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.
- d) Ak bola praktická skúška podľa ustanovenia SFCL.145 vykonaná v TMG, oprávnenia SPL sú obmedzené na TMG.
- e) V prípade uvedenom v písmene d) sa oprávnenia SPL rozširujú o vetrone na základe žiadosti, ak pilot:
1. absolvoval v organizácii ATO alebo DTO prvky výcviku uvedené v ustanovení SFCL.130 písm. a) ods. 2 bode iv) a vykonal najmenej 15 vzletov a pristátí vo vetrone s výnimkou TMG, a
  2. úspešne vykonal praktickú skúšku na preukázanie primeranej úrovne praktických zručností vo vetrone s výnimkou TMG. Pilot počas tejto praktickej skúšky preukáže examinátorovi aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre vetrone s výnimkou TMG v týchto predmetoch:
    - i) zásady letu;
    - ii) prevádzkové postupy;
    - iii) letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu;
    - iv) všeobecné vedomosti o lietadlách a
    - v) navigácia.
- f) Vykonal výcvik, ako je uvedené v písmene b) ods. 1 a písmene e) ods. 1, sa zaznamená v denníku pilota a podpíše ho vedúci výcviku organizácie ATO alebo DTO, ktorý je zodpovedný za výcvik.

SFCL.155 SPL – Spôsoby vzletu

- a) Držitelia SPL môžu uplatňovať svoje oprávnenia iba s použitím spôsobov vzletu, na ktoré absolvovali osobitný výcvik, a to buď počas výcvikového kurzu v súlade s ustanovením SFCL.130 alebo ustanovením SFCL.150 písm. e) ods. 1, alebo počas doplnkového výcviku poskytovaného inštruktorom po vydaní preukazu SPL. Osobitný výcvik zahŕňa tieto činnosti:

▼ M1

1. v prípade vzletu pomocou navijaka a vzletu pomocou auta, najmenej desať vzletov s inštruktorom a päť samostatných vzletov pod dozorom;
  2. v prípade vzletu pomocou vlečného lietadla (aerovlek) alebo vzletu bez pomoci, najmenej päť vzletov s inštruktorom a päť samostatných vzletov pod dozorom. V prípade vzletu bez pomoci sa môže let s inštruktorom vykonať v TMG;
  3. v prípade vzletu pomocou pružného lana, najmenej tri vzlety s inštruktorom alebo samostatné vzlety pod dozorom a
  4. v prípade ďalších spôsobov vzletu, výcvik podľa požiadaviek príslušného orgánu.
- b) Vykonanie výcviku, ako je uvedené v písmene a), sa zaznamená v denníku pilota a podpíše ho vedúci výcviku organizácie ATO alebo DTO, prípadne inštruktor, ktorý je zodpovedný za výcvik.
- c) Aby si držiteľia SPL zachovali oprávnenia na každý spôsob vzletu a v súlade s požiadavkami uvedenými v písmenách a) a b), musia mať vykonaných najmenej päť vzletov počas uplynulých dvoch rokov s výnimkou vzletu pomocou pružného lana, v prípade ktorého musia mať vykonané iba dva vzlety. V prípade vzletu bez pomoci sa môžu vzlety vykonať vo vetroni so vzletom bez pomoci alebo ako vzlety v TMG, prípadne kombináciou oboch možností.
- d) Ak držiteľia SPL nespĺňajú požiadavku uvedenú v písmene c), na obnovenie platnosti svojich oprávnení musia vykonať dodatočný počet vzletov s inštruktorom alebo samostatných vzletov pod dozorom inštruktora.

SFCL.160 SPL – Požiadavky na rozlietanosť**a) Vetrone s výnimkou TMG**

Držiteľia SPL môžu uplatňovať oprávnenia SPL s výnimkou TMG, iba ak počas uplynulých 24 mesiacov pred plánovaným letom:

1. absolvovali vo vetroňoch najmenej päť hodín letu vo funkcii veliteľa lietadla alebo letu s inštruktorom alebo samostatného letu pod dozorom inštruktora FI(S), z toho vo vetroňoch s výnimkou TMG najmenej:
  - i) 15 vzletov a
  - ii) dva výcvikové lety s inštruktorom FI(S) alebo
2. úspešne absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom FE(S) vo vetroni s výnimkou TMG, pričom preskúšanie odbornej spôsobilosti vychádza z praktickej skúšky na preukaz SPL.

b) TMG

Držiteľia SPL môžu uplatňovať oprávnenia pre TMG, iba ak počas uplynulých 24 mesiacov pred plánovaným letom:

1. absolvovali najmenej 12 hodín letu vo funkcii veliteľa lietadla alebo letu s inštruktorom alebo samostatného letu pod dozorom inštruktora FI(S), z toho v TMG najmenej:
  - i) šesť hodín letu;
  - ii) 12 vzletov a pristátí a
  - iii) výcvikový let v trvaní najmenej jednej hodiny celkového času letu s inštruktorom alebo

▼ M1

2. úspešne absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti examinátorom, pričom preskúšanie odbornej spôsobilosti vychádza z praktickej skúšky, ako sa uvádza v ustanovení SFCL.150 písm. b) ods. 2
- c) Držiteľia SPL s oprávnením lietať na TMG, ktorí sú zároveň držiteľmi preukazu spôsobilosti vrátane oprávnení na lietanie na TMG v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, sú oslobodení od plnenia požiadavky uvedenej v písmene b).
- d) Absolvované lety s inštruktorom, lety pod dozorom a výcvikové lety, ako je uvedené v písmene a) ods. 1 a písmene b) ods. 1, ako aj preskúšania odbornej spôsobilosti, ako je uvedené v písmene a) ods. 2 a písmene b) ods. 2, sa zaznamenávajú v denníku pilota a podpíše ich zodpovedný inštruktor FI(S) v prípade písmena a) ods. 1 a písmena b) ods. 1 a zodpovedný examinátor FE(S) v prípade písmena a) ods. 2 a písmena b) ods. 2
- e) Preprava cestujúcich

Držiteľia SPL môžu prepravovať cestujúcich, iba ak počas predchádzajúcich 90 dní vykonali vo funkcii veliteľa lietadla najmenej:

1. tri vzlety vo vetroňoch s výnimkou TMG, ak sa cestujúci majú prepravovať vo vetroňoch s výnimkou TMG, alebo
2. tri vzlety a pristátia v TMG, ak sa cestujúci majú prepravovať v TMG. V prípade, že sa cestujúci majú prepravovať v TMG v noci, najmenej jedna kombinácia týchto vzletov a pristátí sa musí vykonať v noci.

*PODČASŤ ADD***DOPLNKOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE A OPRAVNENIA****SFCL.200 Oprávnenia na leteckú akrobáciu**

- a) Držiteľia SPL môžu vykonávať akrobatické lety vo vetroňoch s prípadnými vypnutými motormi, alebo v prípade písmen d) a e) s motorovým pohonom, iba ak sú držiteľmi príslušných oprávnení na leteckú akrobáciu v súlade s týmto článkom.
- b) Základné oprávnenia na leteckú akrobáciu:
1. oprávňujú držiteľa vykonávať akrobatické lety obmedzené na tieto manévry:
    - i) stúpanie a klesanie s uhlom 45 stupňov vykonané ako akrobatické manévry;
    - ii) vnútorné premety;
    - iii) wingover;
    - iv) ležatá osma;
    - v) vývrtky;
  2. sú súčasťou oprávnení SPL, ak pilot absolvoval:
    - i) najmenej 30 hodín letu alebo 120 vzletov vo funkcii veliteľa lietadla na vetroňoch po vydaní preukazu SPL;
    - ii) výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO zahŕňajúci:
      - A) teoretickú výučbu zodpovedajúcu oprávneniam, ktoré chce pilot získať;
      - B) akrobatický letový výcvik manévrov uvedených v odseku 1.

▼ M1

- c) Rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu:
1. oprávňujú držiteľa vykonávať akrobatické lety, ktoré nie sú obmedzené na manévry uvedené v písmene b) ods. 1;
  2. sú súčasťou oprávnení SPL, ak pilot:
    - i) spĺňa požiadavky uvedené v písmene b) ods. 2 bode i);
    - ii) absolvoval výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO zahŕňajúci:
      - A) teoretickú výučbu zodpovedajúcu oprávneniam, ktoré chce pilot získať;
      - B) najmenej päť hodín alebo 20 letov akrobatického letového výcviku.
- d) Základné alebo rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu zahŕňajú akrobatické lety vo vetroňoch s motorovým pohonom, ak pilot počas výcvikového kurzu absolvoval výcvik v akrobatickom lietaní vo vetroňoch s motorovým pohonom v súlade s písmenom b) ods. 2 bodom ii), prípadne s písmenom c) ods. 2) bodom ii).
- e) Oprávnenia SPL zahŕňajú rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu pre TMG s použitím motorového pohonu pri lete, ak pilot má kvalifikačnú kategóriu na akrobatické lety v súlade s ustanovením FCL.800 prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 vrátane oprávnení na akrobatický let na TMG.
- f) Absolvovanie výcvikového kurzu, ako je uvedené v písmene b) ods. 2 bode ii), prípadne v písmene c) ods. 2) bode ii), s prípadným zahrnutím výcviku uvedeného v písmene d), sa zaznamená v denníku pilota a podpíše ho vedúci výcviku organizácie ATO alebo DTO, ktorý je zodpovedný za výcvik.

SFCL.205 Kvalifikačná kategória na vlečenie vetroňa a vlečenie predmetu

- a) Držitelia SPL, ktorí majú oprávnenia na lietanie s TMG, môžu vykonávať vlečenie vetroňov alebo predmetov, iba ak sú držiteľmi príslušnej kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa alebo vlečenie predmetu v súlade s týmto článkom.
- b) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie vetroňa absolvujú:
1. najmenej 30 hodín letu vo funkcii veliteľa lietadla a 60 vzletov a pristátí v TMG po získaní oprávnení pre TMG;
  2. výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO zahŕňajúci:
    - i) teoretickú výučbu o činnosti a postupoch pri vlečení vetroňa;
    - ii) najmenej 10 výcvikových letov s vlečením vetroňa vrátane najmenej piatich výcvikových letov s inštruktorom;
    - iii) v prípade držiteľa SPL s oprávneniami obmedzenými na TMG v súlade s ustanovením SFCL.150 písm. d), päť zoznamovacích letov vo vetroni, ktorý vzlieta pomocou lietadla.

▼ M1

- c) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie predmetu absolvujú:
1. najmenej 100 hodín letu a 200 vzletov a pristátí vo funkcii veliteľa lietadla v TMG po získaní oprávnení pre TMG;
  2. výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO zahŕňajúci:
    - i) teoretickú výučbu o činnosti a postupoch pri vlečení predmetu;
    - ii) najmenej 10 výcvikových letov s vlečením predmetu vrátane najmenej piatich letov s inštruktorom.
- d) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie vetroňa alebo o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie predmetu v súlade s týmto článkom, ktorí sú už držiteľmi kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa alebo vlečenie predmetu podľa ustanovenia FCL.805 písm. b) prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, prípadne ktorí spĺňajú všetky požiadavky na vydanie tejto kvalifikačnej kategórie:
1. získajú plný zápočet do požiadaviek uvedených v písmene b) alebo c) na získanie kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa respektíve vlečenie predmetu, ak ich príslušná kvalifikačná kategória na vlečenie, ako je uvedené v písmene d), zahŕňa oprávnenia na vlečenie s TMG, alebo
  2. absolvujú najmenej tri výcvikové lety s inštruktorom, ktoré zahŕňajú celé osnovy výcviku vlečenia vetroňa respektíve vlečenia predmetu v TMG.
- e) Vykonaný výcvikový kurz, ako je uvedené v písmene b) ods. 2, písmene c) ods. 2 a písmene d) ods. 2, sa zaznamená v denníku a podpíše ho vedúci výcviku organizácie ATO alebo DTO, prípadne inštruktor, ktorý je zodpovedný za výcvik.
- f) Aby mohol držiteľ kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa alebo na vlečenie predmetu uplatňovať oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie, musí mať vykonaných najmenej päť vlečení počas uplynulých dvoch rokov.
- g) Ak držiteľ kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa nespĺňa požiadavky uvedené v písmene f), skôr než začne znovu uplatňovať svoje oprávnenia, vykoná chýbajúce vlečenia s inštruktorom alebo pod jeho dozorom.

SFCL.210 Kvalifikačná kategória na nočné lety s TMG

- a) Držitelia SPL s oprávneniami na lietanie s TMG môžu svoje oprávnenia pre TMG uplatňovať v noci v podmienkach pravidiel letu za viditeľnosti, iba ak sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na nočné lety s TMG v súlade s týmto článkom.
- b) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na nočné lety s TMG najskôr absolvujú výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO. Kurz zahŕňa:
1. teoretickú výučbu lietania v noci v podmienkach pravidiel letu za viditeľnosti;
  2. najmenej päť hodín letu v TMG v noci vrátane najmenej troch hodín letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej:
    - i) jednu hodinu preletu s navigáciou vrátane aspoň jedného preletu s inštruktorom na vzdialenosť najmenej 50 km (27 NM);
    - ii) päť samostatných vzletov a
    - iii) päť samostatných pristátí s úplným zastavením.

▼ **M1**

- c) Na vykonanie nočného výcviku absolvuje držiteľ SPL najprv základný výcvik letu podľa prístrojov, ktorý je potrebný na vydanie preukazu spôsobilosti súkromného pilota (PPL) v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.
- d) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na nočné lety s TMG v súlade s týmto článkom získajú plný zápočet do požiadaviek uvedených v písmenách b) a c), ak sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na nočné lety v súlade s ustanovením FCL.810 prílohy I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, alebo ak spĺňajú všetky požiadavky na vydanie uvedenej kvalifikačnej kategórie.

SFCL.215 Oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti

- a) Držitelia SPL môžu prevádzkovať vetroň v oblačnosti, len ak:

1. sú prípadné motory vypnuté a
2. sú držiteľmi oprávnení na lietanie s vetroňmi v oblačnosti v súlade s týmto článkom.

- b) Oprávnenia SPL zahŕňajú oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, ak pilot absolvoval najmenej:

1. 30 hodín vo funkcii veliteľa lietadla vo vetroňoch po vydaní preukazu spôsobilosti;
2. výcvikový kurz v organizácii ATO alebo DTO zahŕňajúci:

- i) teoretickú výučbu;
- ii) najmenej dve hodiny letu s inštruktorom vo vetroňoch s prípadnými vypnutými motormi a riadením lietadla výlučne podľa prístrojov. Maximálne 50 % letu s inštruktorom sa však môže vykonať v TMG s použitím motorového pohonu pri lete za predpokladu, že tieto výcvikové lety sa vykonávajú za meteorologických podmienok na let za viditeľnosti.

- c) Aby držiteľ SPL, ktorý je aj držiteľom základnej prístrojovej kvalifikačnej kategórie (BIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, alebo ktorý spĺňa všetky požiadavky na vydanie jednej z týchto kvalifikačných kategórií, mohol získať oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, musí:

1. získať zápočet do požiadavky uvedenej v písmene b) ods. 2 bode i);
2. odchylné od písmena b) ods. 2 bodu ii) absolvovať najmenej jednu hodinu letu s inštruktorom vo vetroňoch s riadením výlučne podľa prístrojov.

- d) Vykonaný výcvikový kurz, ako je uvedené v písmene b) ods. 2 prípadne v písmene c) ods. 2, sa zaznamená v denníku a podpíše ho vedúci výcviku organizácie ATO alebo DTO, ktorý je zodpovedný za výcvik.

- e) Držitelia SPL môžu uplatňovať svoje oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, iba ak počas uplynulých dvoch rokov pred plánovaným letom v oblačnosti absolvovali najmenej jednu hodinu letu alebo päť letov vo funkcii veliteľa lietadla za uplatňovania oprávnení na lietanie v oblačnosti vo vetroňoch.

- f) Ak držiteľ SPL s oprávneniami na lietanie s vetroňmi v oblačnosti nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene e) a chcú naďalej uplatňovať svoje oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, musia:

▼ M1

1. úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom FE(S) alebo
  2. vykonať doplnkové letové hodiny alebo lety požadované v písmene e) s inštruktorom FI(S).
- g) Držitelia SPL s oprávneniami na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, ktorí sú aj držiteľmi základnej prístrojovej kvalifikačnej kategórie (BIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, získajú plný zápočet do požiadaviek uvedených v písmene e).

PODČASŤ FI
LETOVÍ INŠTRUKTORI

Oddiel 1

Všeobecné požiadavky

SFCL.300 Osvedčenie letového inštruktora

a) Všeobecne

Inštruktor môže vykonávať letový výcvik na vetroni, iba ak:

1. je držiteľom:
  - i) preukazu SPL vrátane oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení, pre ktoré sa má letový výcvik poskytovať;
  - ii) osvedčenia letového inštruktora FI(S) pre vetrone, ktoré zodpovedá vykonávanému výcviku a ktoré bolo vydané v súlade s touto podčasťou;
2. je oprávnený vykonávať počas letového výcviku funkciu veliteľa lietadla.

b) Výcvik poskytovaný mimo územia členských štátov

1. Odchylné od písmena a) ods. 1, v prípade letového výcviku poskytovaného počas výcvikového kurzu schváleného v súlade s touto prílohou (časť SFCL) mimo územia, za ktoré sú členské štáty podľa Chicagskeho dohovoru zodpovedné, príslušný orgán vydá osvedčenie letového inštruktora žiadateľovi, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vetroňa v súlade s prílohou 1 k Chicagskemu dohovoru, za predpokladu, že tento žiadateľ:
  - i) je držiteľom prinajmenšom preukazu spôsobilosti vrátane, ak je to relevantné, oprávnení, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení rovnocenných s tými, v prípade ktorých je oprávnený vykonávať výcvik;
  - ii) spĺňa požiadavky na vydanie osvedčenia inštruktora FI(S) s príslušnými oprávneniami na vykonávanie výcviku, stanovené v tejto podčasti;
  - iii) preukáže príslušnému orgánu primeranú úroveň znalostí európskych pravidiel bezpečnosti letectva, aby dokázal uplatňovať oprávnenia na vykonávanie výcviku v súlade s touto prílohou.
2. Osvedčenie je obmedzené na poskytovanie letového výcviku:
  - i) mimo územia, za ktoré sú zodpovedné členské štáty podľa Chicagskeho dohovoru;
  - ii) žiakovi-pilotovi, ktorý dostatočne ovláda jazyk, v ktorom letový výcvik prebieha.

▼ M1*Oddiel 2***Osvedčenie letového inštruktora pre vetrone – FI(S)****SFCL.315 Osvedčenie FI(S) – Oprávnenia a podmienky**

- a) Pod podmienkou, že žiadatelia dodržiavajú ustanovenie SFCL.320 a nasledujúce podmienky, osvedčenie FI(S) sa vydáva s oprávneniami na vykonávanie letového výcviku pre:
1. preukaz SPL;
  2. doplnkové oprávnenia pre vetroň v súlade s ustanovením SFCL.150 písm. e);
  3. spôsoby vzletu v súlade s ustanovením SFCL.155, za predpokladu, že žiadateľ vo funkcii veliteľa lietadla vykonal:
    - i) v prípade vzletu pomocou vlečného lietadla najmenej 30 vzletov alebo
    - ii) v prípade vzletu pomocou navijaka najmenej 50 vzletov;
  4. doplnkové oprávnenia TMG v súlade s ustanovením SFCL.150 písm. b), za predpokladu, že žiadateľ:
    - i) absolvoval najmenej 30 hodín letu vo funkcii veliteľa lietadla na TMG;
    - ii) absolvoval výcvik, ako je uvedené v ustanovení SFCL.330 písm. b) ods. 2;
    - iii) svoju spôsobilosť poskytovať výcvik na TMG preukázal inštruktrovi FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s odsekom 7 a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO;
  5. základné oprávnenia na leteckú akrobáciu, rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu alebo oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, alebo kvalifikačnú kategóriu na vlečenie vetroňa alebo vlečenie predmetu, za predpokladu, že žiadateľ:
    - i) v prípade výcviku pre základné alebo rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu je držiteľom rozšírených oprávnení na leteckú akrobáciu v súlade s ustanovením SFCL.200c);
    - ii) svoju spôsobilosť poskytovať výcvik pre príslušné oprávnenia alebo príslušnú kvalifikačnú kategóriu preukázal inštruktrovi FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s písmenom a) ods. 7 a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO;
  6. lietanie na TMG v noci, za predpokladu, že žiadateľ:
    - i) spĺňa požiadavky na prax v nočných letoch uvedené v ustanovení SFCL.160 písm. e) ods. 2;
    - ii) svoju spôsobilosť poskytovať výcvik na TMG v noci preukázal inštruktrovi FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s odsekom 7 a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO;
  7. osvedčenie FI(S), za predpokladu, že žiadateľ:
    - i) absolvoval najmenej 50 hodín alebo 150 vzletov v rámci letového výcviku vo vetroňoch;
    - ii) v súlade s postupmi stanovenými na tento účel príslušným orgánom preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik pre osvedčenie FI(S) inštruktrovi FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s týmto odsekom a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO.

▼ M1

- b) Oprávnenia uvedené v písmene a) zahŕňajú oprávnenia vykonávať letový výcvik na účely:
1. vydávania príslušných preukazov spôsobilosti, oprávnení, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení a
  2. predĺženia platnosti, obnovenia platnosti, prípadne splnenia príslušných požiadaviek na rozlétanosť v tejto prílohe.

SFCL.320 Osvedčenie FI(S) – Nevyhnutné predpoklady a požiadavky

Žiadatelia o osvedčenie FI(S) musia:

- a) mať najmenej 18 rokov;
- b) spĺňať požiadavky uvedené v písmene a) ods. 1 bode i) a v písmene a) ods. 2 ustanovenia SFCL.300;
- c) mať absolvovaných 100 hodín letu a 200 vzletov vo funkcii veliteľa lietadla vo vetroňoch;
- d) mať absolvovaný výcvikový kurz inštruktora v súlade s ustanovením SFCL.330 v organizácii ATO alebo DTO a
- e) absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s ustanovením SFCL.345.

SFCL.325 Spôsobilosti a hodnotenie inštruktora FI(S)

Žiadatelia o osvedčenie FI(S) absolvujú výcvik na dosiahnutie týchto spôsobilostí:

- a) príprava materiálov;
- b) vytvorenie priaznivej atmosféry na učenie;
- c) prezentácia učiva;
- d) spojenie riadenia nebezpečenstiev a chýb (TEM) s optimalizáciou činnosti posádky (CRM);
- e) vyhradenie času potrebného na dosiahnutie cieľov výcviku;
- f) uľahčenie učenia;
- g) hodnotenie výkonnosti účastníkov výcviku;
- h) sledovanie a hodnotenie pokroku;
- i) hodnotenie výcvikových lekcí a
- j) zaznamenávanie výsledkov.

SFCL.330 FI(S) – Výcvikový kurz

- a) Žiadatelia o osvedčenie FI(S) musia najskôr úspešne absolvovať osobitné predbežné hodnotenie v organizácii ATO alebo DTO, ktoré sa uskutoční v období 12 mesiacov pred začiatkom výcvikového kurzu s cieľom zhodnotiť ich schopnosti absolvovať kurz.
- b) Výcvikový kurz pre FI(S) zahŕňa:
  1. na vetroňoch s výnimkou TMG:
    - i) prvky uvedené v ustanovení SFCL.325;
    - ii) 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
    - iii) 30 hodín teoretickej výučby vrátane skúšok dosiahnutého pokroku;
    - iv) najmenej šesť hodín letového výcviku, z ktorých maximálne tri hodiny sa môžu vykonať v TMG, alebo 20 vzletov v rámci letového výcviku;

▼ **M1**

2. okrem toho, ak oprávnenia osvedčenia FI(S) budú zahŕňať oprávnenia uvedené v ustanovení SFCL.315 písm. a) ods. 4 a písm. a) ods. 6, najmenej šesť hodín letu s inštruktorom v TMG.
- c) Žiadatelia, ktorí už sú držiteľmi osvedčenia inštruktora v súlade s prílohou III (časť BFCL) k nariadeniu (EÚ) 2018/395 alebo s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, získajú plný zápočet do požiadaviek uvedených v písmene b) ods. 1 bode ii).
- d) Pri žiadosti o osvedčenie FI(S) sa pilotovi, ktorý je alebo bol držiteľom osvedčenia FI(A), (H) alebo (As), započíta 18 hodín do požiadaviek uvedených v písmene b) ods. 1 bode iii).

SFCL.345 FI(S) – Hodnotenie spôsobilosti

- a) Žiadatelia o vydanie osvedčenia FI(S) musia úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti, aby examinátorovi s kvalifikáciou podľa ustanovenia SFCL.415 písm. c) preukázali schopnosť poskytovať výcvik žiakovi-pilotovi na úrovni potrebnej na vydanie preukazu SPL.
- b) Toto hodnotenie musí obsahovať:
  1. preukázanie spôsobilostí opísaných v ustanovení SFCL.325 počas výcviku predletovej a poletovej činnosti a teoretickej výučby;
  2. ústne teoretické skúšky na zemi, predletové a poletové inštruktáže a ukážky počas letu vo vetroňoch;
  3. cvičenia vhodné na hodnotenie spôsobilostí inštruktora.
- c) Hodnotenie spôsobilosti na účely prvého vydania osvedčenia FI(S) sa vykonáva vo vetroňoch s výnimkou TMG.

SFCL.350 FI(S) – Obmedzené oprávnenia

- a) Oprávnenia inštruktora FI(S) sú obmedzené na vykonávanie letového výcviku pod dozorom inštruktora FI(S) bez obmedzení, ktorého na tento účel určila organizácia ATO alebo DTO, a to v týchto prípadoch:
  1. na vydanie preukazu SPL;
  2. na rozšírenie oprávnení SPL o doplnkové oprávnenia pre vetrone alebo TMG v súlade s ustanovením SFCL.150;
  3. na rozšírenie oprávnení SPL o ďalšie spôsoby vzletu v súlade s ustanovením SFCL.155 a
  4. na základné oprávnenia na leteckú akrobáciu, rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu alebo oprávnenia na lietanie s vetroňmi v oblačnosti, alebo na kvalifikačnú kategóriu na vlečenie vetroňa alebo vlečenie predmetu.
- b) Inštruktor FI(S) pri poskytovaní výcviku pod dozorom v súlade s písmenom a) nemá oprávnenie povoliť žiakovi-pilotovi vykonanie prvého samostatného letu ani prvého samostatného preletu.
- c) Obmedzenia podľa písmen a) a b) sa z osvedčenia FI(S) odstránia, keď inštruktor FI(S) absolvuje najmenej 15 hodín alebo 50 vzletov v rámci letového výcviku, ktorý zahŕňa všetky fázy letu vetroňa. V prípade inštruktora FI(S) s obmedzeniami, ktorý spĺňa požiadavky uvedené v ustanovení SFCL.330 písm. b) ods. 2, sa päť z týchto 15 hodín môže absolvovať v TMG a 15 z týchto 50 vzletov môže byť nahradených vzletmi a pristátiami v TMG.

▼ M1**SFCL.360 Osvedčenie FI(S) – Požiadavky na rozlietanosť**

a) Držiteľ osvedčenia FI(S) môže uplatňovať oprávnenia v rámci svojho osvedčenia, iba ak pred plánovaným uplatňovaním týchto oprávnení:

1. počas uplynulých troch rokov absolvoval:

i) opakovací výcvik inštruktora v organizácii ATO alebo DTO alebo u príslušného orgánu, pričom počas tohto výcviku držiteľ absolvoval teoretickú výučbu na zopakovanie a aktualizáciu vedomostí relevantných pre inštruktora pre vetrone, a

ii) pri poskytovaní letového výcviku ako inštruktor FI(S) najmenej:

A) 30 hodín alebo

B) 60 vzletov alebo vzletov a pristátí a

2. v priebehu uplynulých deviatich rokov a v súlade s postupmi stanovenými na tento účel príslušným orgánom preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik na vetroňoch inštruktora FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom SFCL.315 písm. a) bodom 7 a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO.

b) Čas letu vo funkcii inštruktora FE(S) počas praktických skúšok, preskúšania odbornej spôsobilosti a hodnotenia spôsobilosti sa plne započítava do požiadavky uvedenej v písmene a) ods. 1 bode ii).

c) Ak držiteľ osvedčenia FI(S) neabsolvuje výcvikový let pod dozorom k spokojnosti inštruktora FI(S) v súlade s písmenom a) ods. 2, nesmie uplatňovať oprávnenia osvedčenia FI(S), pokiaľ úspešne neabsolvuje hodnotenie spôsobilosti podľa článku SFCL.345.

d) Aby držiteľ osvedčenia FI(S), ktorý nespĺňa všetky požiadavky uvedené v písmene a), mohol naďalej uplatňovať svoje oprávnenia osvedčenia FI(S), musí spĺňať požiadavky uvedené v písmene a) ods. 1 bode i) a v článku SFCL.345.

*PODČASŤ FE***LETOVÍ EXAMINÁTORI***Oddiel 1***Všeobecné požiadavky****SFCL.400 Osvedčenia letového examinátora pre vetrone**

a) Všeobecne

Examinátor vykonáva praktické skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti podľa tejto prílohy, iba ak:

1. je držiteľom:

i) preukazu SPL vrátane oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení, pre ktoré má oprávnenie vykonávať praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti, a oprávnenia poskytovať príslušný výcvik;

ii) osvedčenia FE(S) vydaného v súlade s touto podčasťou vrátane oprávnení primeraných vykonávaným praktickým skúškam, preskúšaniam odbornej spôsobilosti alebo hodnoteniam spôsobilosti;

2. je oprávnený vykonávať funkciu veliaceho pilota vo vetroni počas praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti.

▼ M1

b) Skúšky vykonávané mimo územia členských štátov

1. Odchylné od písmena a) ods. 1 v prípade praktických skúšok a preskúšani odbornej spôsobilosti vykonaných mimo územia, za ktoré sú členské štáty podľa Chicagskeho dohovoru zodpovedné, príslušný orgán vydá osvedčenie examinátora žiadateľovi, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vetroňa v súlade s prílohou 1 k Chicagskemu dohovoru, za predpokladu, že tento žiadateľ:
  - i) je držiteľom prinajmenšom preukazu spôsobilosti vrátane, ak je to relevantné, oprávnení, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení rovnocenných s tými, v prípade ktorých má povolenie vykonávať praktické skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti;
  - ii) spĺňa požiadavky na vydanie príslušného osvedčenia examinátora stanovené v tejto podčasti;
  - iii) preukáže príslušnému orgánu primeranú úroveň znalostí predpisov Únie o bezpečnosti letectva, aby mohol uplatňovať oprávnenia examinátora v súlade s touto prílohou.
2. Oprávnenia vyplývajúce z osvedčenia uvedeného v odseku 1 sú obmedzené na vykonávanie praktických skúšok a preskúšani odbornej spôsobilosti:
  - i) mimo územia, za ktoré sú zodpovedné členské štáty podľa Chicagskeho dohovoru, a
  - ii) na pilota, ktorý dostatočne ovláda jazyk, v ktorom sa skúška/preskúšanie vykonáva.

SFCL.405 Obmedzenie oprávnení v prípade osobných záujmov

Examinátor pre vetrone nesmie vykonávať:

- a) praktickú skúšku ani hodnotenie spôsobilosti žiadateľa o vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ktorému poskytli viac než 50 % požadovaného letového výcviku na vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, v prípade ktorých sa praktická skúška alebo hodnotenie spôsobilosti vykonáva, alebo
- b) praktickú skúšku, preskúšanie odbornej spôsobilosti ani hodnotenie spôsobilosti, ak sa domnieva, že jeho objektivita by mohla byť ovplyvnená.

SFCL.410 Vykonávanie praktických skúšok, preskúšania odbornej spôsobilosti a hodnotenia spôsobilosti

- a) Pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti a hodnotení spôsobilosti robí examinátor pre vetrone všetky tieto úkony:
  1. zabezpečuje, aby komunikácia so žiadateľom mohla prebiehať bez jazykových bariér;
  2. overuje, či uchádzač spĺňa všetky požiadavky uvedené v tejto prílohe na kvalifikáciu, výcvik a prax na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti preukazu spôsobilosti, oprávnení, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, v prípade ktorých sa vykonáva praktická skúška, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti;
  3. upovedomuje žiadateľa o následkoch poskytnutia neúplných, nepresných alebo nepravdivých informácií, ktoré sa týkajú jeho výcviku a letovej praxe.
- b) Po vykonaní praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti examinátor pre vetrone:
  1. informuje žiadateľa o výsledkoch praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti;

▼ **M1**

2. v prípade úspešného výsledku hodnotenia spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti zapíše žiadateľovi do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia nový dátum uplynutia platnosti, ak ho tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za preukaz spôsobilosti žiadateľa;
3. poskytne žiadateľovi podpísanú správu o praktickej skúške, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti a bez zbytočného odkladu predloží kópie správy príslušnému orgánu zodpovednému za preukaz spôsobilosti žiadateľa a príslušnému orgánu, ktorý vydal osvedčenie examinátora. Správa musí obsahovať:
  - i) vyhlásenie, že examinátor pre vetrone dostal od žiadateľa informácie týkajúce sa jeho praxe a výcviku a že zistil súlad praxe a výcviku s príslušnými požiadavkami uvedenými v tejto prílohe;
  - ii) potvrdenie, že všetky požadované manévry a cvičenia sa uskutočnili, a v prípade potreby aj informácie o ústnej skúške teoretických vedomostí. Ak žiadateľ v niektorom bode uvedených kategórií neuspel, skúšajúci zaznamená dôvody tohto hodnotenia;
  - iii) výsledok praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti;
  - iv) vyhlásenie, že examinátor pre vetrone preskúmal a uplatňoval vnútroštátne postupy a požiadavky príslušného orgánu žiadateľa, ak príslušný orgán zodpovedný za preukaz spôsobilosti žiadateľa nie je tým orgánom, ktorý vydal osvedčenie examinátora;
  - v) kópiu osvedčenia examinátora pre vetrone obsahujúceho rozsah jeho oprávnení examinátora pre vetrone pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je tým orgánom, ktorý vydal osvedčenie examinátora.
- c) Examinátor pre vetrone uchováva záznamy s podrobnosťami o všetkých vykonaných praktických skúškach, preskúšaní odbornej spôsobilosti a hodnotení spôsobilosti a s ich výsledkami počas obdobia piatich rokov.
- d) Examinátor pre vetrone na požiadanie predloží príslušnému orgánu zodpovednému za osvedčenie examinátora pre vetrone alebo príslušnému orgánu zodpovednému za preukaz spôsobilosti žiadateľa všetky záznamy a správy a akékoľvek ďalšie informácie, požadované na činnosť dohľadu.

*Oddiel 2***Osvedčenie letového examinátora pre vetrone – FE(S)****SFCL.415 Osvedčenie FE(S) – Oprávnenia a podmienky**

Pod podmienkou, že žiadateľ dodržiava ustanovenie SFCL.420 a nasledujúce podmienky, osvedčenie FE(S) sa vydáva na základe žiadosti s oprávneniami vykonávať:

- a) praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre SPL za predpokladu, že žiadateľ absolvoval na vetroňoch s výnimkou TMG 300 hodín letu vo funkcii pilota vrátane 150 hodín alebo 300 vzletov v rámci letového výcviku;
- b) praktické skúšky na účely rozšírenia oprávnení SPL na TMG v súlade s ustanovením SFCL.150 písm. e) za predpokladu, že žiadateľ absolvoval 300 hodín letu na vetroňoch vrátane 50 hodín letového výcviku na TMG;

▼ M1

- c) hodnotenia spôsobilosti na účely vydávania osvedčení FI(S) pre vetrone za predpokladu, že žiadateľ:
1. absolvoval najmenej 500 hodín letu na vetroňoch vo funkcii pilota, a ak sa oprávnenia osvedčenia FI(S) budú uplatňovať:
    - i) vo vetroňoch s výnimkou TMG, najmenej 10 hodín alebo 30 vzletov počas výcviku žiadateľa o osvedčenie FI(S) vo vetroňoch s výnimkou TMG;
    - ii) v TMG, najmenej 10 hodín alebo 30 vzletov a pristátí počas výcviku žiadateľa o osvedčenie FI(S) v TMG;
  2. absolvoval osobitný výcvik počas kurzu normalizácie pre examinátorov v súlade s ustanovením SFCL.430.

SFCL.420 Osvedčenie FE(S) – Nevyhnutné predpoklady a požiadavky

Žiadatelia o osvedčenie FE(S) musia:

- a) spĺňať požiadavky uvedené v písmene a) ods. 1 bode i) a v písmene a) ods. 2 ustanovenia SFCL.400;
- b) absolvovať kurz normalizácie FE(S) v súlade s ustanovením SFCL.430;
- c) mať absolvované hodnotenie spôsobilosti v súlade s ustanovením SFCL.445;
- d) preukázať zodpovedajúcu prípravu súvisiacu s oprávneniami osvedčenia FE(S) a
- e) preukázať, že v priebehu uplynulých troch rokov proti nim neboli uplatnené žiadne postihy vrátane pozastavenia, obmedzenia alebo zrušenia platnosti ich preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení vydaných v súlade s touto prílohou, s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 alebo s prílohou III (časť BFCL) k nariadeniu (EÚ) 2018/395, za nesúlad s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi.

SFCL.430 Osvedčenie FE(S) – Kurz normalizácie

- a) Žiadatelia o osvedčenie FE(S) absolvujú kurz normalizácie, ktorý zabezpečuje príslušný orgán, prípadne organizácia ATO alebo DTO a schváli príslušný orgán.
- b) Kurz normalizácie sa prispôbuje tomu, aké oprávnenia letového examinátora pre vetrone chce žiadateľ získať, a pozostáva z teoretickej výučby a praktického výcviku, pričom zahŕňa prinajmenšom:
  1. vykonanie dvoch praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti pre SPL alebo súvisiace kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia;
  2. školenie o príslušných požiadavkách v tejto prílohe a príslušných požiadavkách na letovú prevádzku, o vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti a hodnotení spôsobilosti a o ich dokumentovaní a zaznamenávaní;
  3. inštrukciách o týchto bodoch:
    - i) vnútroštátne administratívne postupy;
    - ii) požiadavky na ochranu osobných údajov;
    - iii) zodpovednosť examinátora;
    - iv) poistenie examinátora proti nehodám;
    - v) vnútroštátne poplatky a

▼ **M1**

- vi) informácie o tom, ako získať prístup k údajom obsiahnutým v bodoch i) až v) pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je tým orgánom, ktorý vydal osvedčenie examinátora.
- c) Držiteľ osvedčenia FE(S) nesmie vykonávať praktické skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti ani hodnotenia spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je tým orgánom, ktorý vydal osvedčenie examinátora, pokiaľ nepreskúmal najnovšie dostupné informácie o relevantných vnútroštátnych postupoch príslušného orgánu žiadateľa.

SFCL.445 Osvedčenie FE(S) – Hodnotenie spôsobilosti

Žiadateľ o prvé vydanie osvedčenia FE(S) preukáže svoju spôsobilosť examinátora FE(S) inšpektorovi príslušného orgánu alebo examinátorovi s vyšším služobným postavením, ktorého tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za osvedčenie FE(S). Počas hodnotenia spôsobilosti žiadateľ vykoná praktickú skúšku, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti vrátane inštruktáže, praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti a hodnotenia osoby, ktorá sa podrobí skúške, preskúšaniam alebo hodnoteniam, poletového rozboru a vypracovania dokumentácie.

SFCL.460 Osvedčenie FE(S) – Platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie platnosti

- a) Osvedčenie FE(S) je platné na obdobie piatich rokov.
- b) Platnosť osvedčenia FE(S) sa predĺži, ak jeho držiteľ:
  1. počas obdobia platnosti osvedčenia FE(S) absolvoval opakovací seminár examinátorov, ktorý zabezpečuje buď príslušný orgán alebo organizácia ATO alebo DTO a ktorý schváli príslušný orgán, počas ktorého podstúpil teoretickú výučbu na zopakovanie a aktualizáciu vedomostí relevantných pre examinátorov pre vetrone;
  2. v priebehu uplynulých 24 mesiacov predchádzajúcich skončeniu platnosti osvedčenia preukázal schopnosť vykonávať praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti inšpektorovi príslušného orgánu alebo examinátorovi, ktorého tým osobitne poveril príslušný orgán zodpovedný za osvedčenie FE(S).
- c) Držiteľ osvedčenia FE(S), ktorý je tiež držiteľom jedného alebo viacerých osvedčení examinátora pre iné kategórie lietadiel v súlade s prílohou I (časť FCL) k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011 alebo s prílohou III (časť BFCL) k nariadeniu (EÚ) 2018/395, môže dosiahnuť kombinované predĺženie platnosti všetkých osvedčení examinátora, ktorých je držiteľom, na základe dohody s príslušným orgánom.
- d) Po uplynutí platnosti osvedčenia FE(S) musí jeho držiteľ spĺňať požiadavky uvedené v písmene b) ods. 1 a v ustanovení SFCL.445, skôr než môže znovu uplatňovať svoje oprávnenia v rámci osvedčenia FE(S).
- e) Platnosť osvedčenia FE(S) sa predĺži alebo obnoví, iba ak žiadateľ preukáže zachovávanie súladu s požiadavkami uvedenými v ustanovení SFCL.410, ako aj s požiadavkami uvedenými v ustanovení FCL.420 písm. d) a e).